

GÖTEBORGS UNIVERSITET

HANDELSHÖGSKOLAN

Digitalisering och val av fördjupningsinriktning

En kvantitativ studie om digitaliseringens påverkan vid val av fördjupningsinriktning

Kandidatuppsats i företagsekonomi
Externredovisning
Hösttermin 2020

Handledare: Christian Ax
Författare: Kalkidan Mekonen & Bella Hanoush

Förord

Ett stort tack till samtliga respondenter från Handelshögskolan i Göteborg som möjliggjort denna studie. Vi vill också tacka vår handledare Christian Ax för hans goda råd och konstruktiva kritik under uppsatsprocessen. Till sist vill vi tacka våra familjer och vänner för deras stöd.

Kalkidan Mekonen & Bella Hanoush

Göteborg, 10 januari 2021

Abstract

The purpose of the study is to explore the technical development impact for career choices and career paths. This is done by examining students' actions when choosing a major at the bachelor level. Furthermore, the thesis aims to investigate other underlying factors with significance to career choices and career paths. The study adopts a quantitative research method based on a survey, where the School of Business, Economics and Law's final year business students have been asked questions about how the ongoing development within digitization and digital technologies affect their choice of major. In addition to this, other important factors have also been investigated and analyzed with regards to the student's choice of major. The results show that in general the ongoing development within digitization and of digital technologies has a positive effect on students' choice of major. Which means the development affects students in such a way that they believe it will lead to new job opportunities/career opportunities but also contributes in general to an overall positive development in professions linked to the major they have chosen. Furthermore, the results indicate that interest in the subject, the willingness to work with inspiring and challenging tasks as well as job opportunities/career opportunities are factors that influence the choice of major at bachelor level.

Keywords: Digitization, Digital techniques, Interpersonal factors, Demographic characteristics, Psychographic characteristics, Environmental factors

Sammanfattning

Syftet med studien är att utforska den tekniska utvecklingens betydelse för yrkesval och karriärvägar. Detta genom att undersöka studenters agerande vid val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. Vidare syftar uppsatsen till att undersöka andra bakomliggande faktorer med betydelse för yrkesval och karriärvägar. Studien anammar en kvantitativ forskningsmetod baserad på enkätundersökning, där Handelshögskolan sista års ekonomistudenter har fått besvara frågor om hur den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker samt vilka andra faktorer som har påverkat deras val av fördjupningsinriktning. Resultatet visar generellt att den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker påverkar studenters val av fördjupningsinriktning positivt. Det vill säga att utvecklingen påverkar studenter på ett sådant sätt att de tycker att det skapar nya arbetsmöjligheter/karriärmöjligheter. Dessutom tycker studenter att digitaliseringen bidrar till en positiv utveckling inom yrken knutna till fördjupningsinriktningar de har valt. Vidare pekar resultaten mot att intresse för ämnet, viljan att jobba med inspirerande och utmanande arbetsuppgifter samt jobbmöjligheter/karriärmöjligheter är faktorer som påverkar val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå.

Nyckelord: Digitalisering, Digitala tekniker, Interpersonella faktorer, Demografiska egenskaper, Psykografiska egenskaper, Miljöfaktorer

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemdiskussion	2
1.3 Frågeställning & syfte	3
1.4 Disposition	3
2. Referensram	4
2.1 Digitalisering och digitala tekniker	4
2.1.1 Organisationers omvandling och förnyelse	4
2.1.2 Digitaliseringens och digitala teknikers påverkan av arbetsmarknaden	5
2.2 Ekonomutbildning	6
2.3 Faktorer som påverkar val av fördjupningsinriktning	7
2.4 Vår undersökningsmodell	8
3. Metod	9
3.1 Empiriska studie	9
3.1.1 Datasamling	9
3.1.2 Utformning av webbenkät	10
3.2 Analys och bearbetning av resultat	11
3.3 Trovärdighet, validitet, och generaliseringsbarhet	12
3.4 Etiska övervägande	13
4. Resultat	13
4.1 Digitalisering och digitala tekniker – påverkan på val av fördjupningsinriktning	13
4.1.1 Digitalisering – Enkätfråga 5	13
4.1.2 Digitalisering - Enkätfråga 6	15
4.1.3 Digitalisering - Enkätfråga 8a	21
4.1.4 Digitalisering - Enkätfråga 8b	22
4.2 Andra faktorer – påverkan på val av fördjupningsinriktning	23
4.2.1 Faktorer som har rankat hög	24
4.2.2. Faktorer som har rankat låg	28
5. Diskussion	32
5.1 Digitalisering och digitala tekniker	32
5.1.1 kön, ålder och utbildningsbakgrund	34
5.2 Andra faktorer som påverkar val av fördjupningsinriktning	34
5.2.1 Kön och utbildningsbakgrund	35
6. Slutsats	35
6.1 Förslag till framtida forskning	37
Källförteckning	38
Bilagor	41
Bilaga 1	41
Bilaga 2	42
Bilaga 3	46

1. Inledning

I detta kapitel presenteras bakgrunden till valt problemområde följt av en problemdiskussion för att skapa ett intresse och grundläggande förståelse för studieämnet. Därefter följer studiens frågeställningar och syfte. Kapitlet avslutar med disposition.

1.1 Bakgrund

Varje år väljer studenter vad de ska fördjupa sig inom för studieområde. Ett val som kan ha stor påverkan för deras framtida yrke och karriär. Enligt Beggs, Bantam & Taylor (2008) kan rätt val av fördjupningsinriktning ha en positiv effekt för att öka individens motivation inom den utvalda specialiseringen. Dessutom leder fördjupning inom ett studieområde till att studenten blir allt mer skicklig och kvalificerad för sin framtida karriär. Valet av fördjupningsinriktning är inte bara viktigt under studenters faktor i hur denna människas yrkesliv utformas framöver.

Det går att argumentera för att detta val är ett av de viktigaste besluten som studenten kommer att göra under sin studietid. Beggs et al. (2008) hävdar även att fatta ett sådant beslut bör baseras på studentens egna värderingar och en god uppfattning av verkligheten. En student som är säker på sina förmågor och är medveten om sina intressen har en god förmåga att göra ett val som sätter denne på rätt kurs att uppnå de mål och drömmar de har gällande jobb och karriär.

Omständigheterna som påverkar studenternas val av fördjupningsinriktning kan delas upp i interna och externa faktorer. Bland de interna faktorerna ser man till: intresse för fördjupningsinriktningen, förmåga eller skicklighet inom ämnet, social status knuten till fördjupningsinriktningen och framtida yrken inom området. En annan faktor som också räknas till de interna faktorerna är personer i studentens liv såsom föräldrar, vänner, andra elever etc. Dessa faktorer används som underlag för studentens val av fördjupningsinriktning och utformas internt d.v.s. av studentens egna tankar och känslor. Externa faktorer som påverkar studenters val av fördjupningsinriktning är jobbmöjligheter, hög ingåendeslön, löneutveckling, utmanande och inspirerande arbetsuppgifter. (Beggs et al., 2008; Downey, McGaughey & Roach, 2011; Malgwi, Howe & Burnaby, 2005; Strasser, Ozgur & Schroeder, 2002). Förutom interna och externa faktorer lyfter forskare även fram kulturell bakgrund, omgivning och skillnaden mellan män och kvinnor som en del av faktorer som har en inverkan på val av fördjupningsinriktning. (Tan & Laswad, 2007; Malgwi et al., 2005)

Tidigare studier visar hur digitaliseringen påverkar organisationer och arbetskraften (Autor, 2014; Lawson & Samson, 2001; Fitzgerald, Kruschwitz, Bonnet & Welch, 2014; Fossen & Sorgner, 2018). Däremot finns inga studier som undersöker digitaliseringen och digitala teknikers påverkan i studenters val av fördjupningsinriktning. Den ytterligare inverkan av digitalisering inom ramen för denna studie kan vara en viktig aspekt som påverkar ekonomstudenterna i deras val av fördjupningsinriktning. Där påverkan av digitalisering och de

digitala tekniker på studenternas val av fördjupningsinriktning kan synas på åtminstone två renodlade sätt; antingen digitalisering som är förknippade med vissa yrken kan medför hot/risker att vissa fördjupningsinriktningar väljs bort eller kan den ses som en möjlighet för studenterna, exempelvis i karriärutveckling på grund av goda kunskaper om digitala tekniker och erfarenhet av digitalisering.

1.2 Problemdiskussion

I och med större användning av digitalisering och digitala tekniker har en ökad oro inom olika branscher väckts. En kraftig transformation av samhället från det industriella till det digitala har uppstått. Detta i sin tur innebär nya krav ställs på individer, företag och samhället. PwC (2020) poängterar att digitaliseringens utveckling leder till att vissa tjänster kommer att försvinna dock tillkommer helt nya tjänster och innovationer som skapar nya jobb.

Digitaliseringen kommer att bli en stark drivkraft som påverkar samhället. Organisationerna jobbar allt mer med att transformera affärsmodeller till en digital affärsmodell som är en förutsättning enligt forskning för att kunna överleva (Aditya, Hartanto & Nugroho, 2018). World economics forum (2016) finner ungefär 5 miljoner jobb kommer att försvinna under perioden 2015 till 2020 och ersättas av andra jobb. I framtiden kommer även några av de jobb som vi känner idag kräva färdigheter som inte behövdes tidigare. Nya teknologer och robotar har börjat att ta över traditionella jobb inom olika branscher. Större användning av robotar bidrar att minimera kostnader och effektivisera produktionshastigheten. (Graetz & Michaels, 2015)

Konsekvenserna av den revolutionerande utvecklingen kommer leda till att behovet av teknisk expertis blir större och mer eftertraktad. I enlighet med Blix (2015) kommer den framtida arbetsmarknaden att riskera att drabbas av digitalisering där befintliga jobb kommer att försvinna snarare än att nya jobb tillkommer. Detta skapar osäkerhet bland studenterna och de ställs inför frågan om hur de ska anpassa sig till den ny arbetsmarknaden. Utöver detta existerar det ett frågetecken kring digitaliserings eventuella negativa inverkan. Trycket från digitaliseringen gör att vissa studenter kanske behöver fundera allt mer på vilken inriktning de behöver fördjupa sig i med en stor hänsyn till den pågående utveckling som vi lever i.

Tidigare studier undersöker interna och externa faktorer som påverkar val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. (Beggs et al., 2008; Downey et al., 2011; Malgwi et al., 2005; Strasser et al., 2002) Utöver detta fokuserar många studier på olika faktorer som genus, omgivning och kulturell bakgrund som påverkar val av fördjupningsinriktning. (Tan & Laswad, 2007; Auyeung & Sands, 1997; Malgwi et al., 2005) Forskningen saknar dock tidsrelevanta studier med tanken på att hur snabbt digitalisering och digitala tekniker växer och utvecklas. Detta exemplifieras extra starkt under Covid-19 pandemin. Denna studie avser därför att utforska den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala teknikers påverkan på ekonomistudenternas val av fördjupningsinriktning. Vidare behandlas även andra faktorer som påverkar studenternas val av fördjupningsinriktning.

1.3 Frågeställning & syfte

Syftet med studien är att utforska den tekniska utvecklingens påverkan av yrkesval och karriärvägar. Detta uppnås genom att undersöka företagsekonomistudenters agerande vid val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. Utöver detta syftar uppsatsen till att undersöka andra bakomliggande faktorer som har betydelse för yrkesval och karriärvägar.

För att uppfylla studiens syfte studien utgår vi från följande frågor:

- *Hur påverkar den pågående utvecklingen inom digitalisering och digital teknik studenters val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå?*
- *Vilka andra faktorer påverkar studenters val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå?*

1.4 Disposition

I följande kapitel presenteras uppsatsens disponering. Under det inledande kapitlet introduceras tidigare relevanta studier inom omständigheterna som påverkar studenternas val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. Vidare belyses det hur den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker skapar kraftig transformation i samhället. I kapitel två presenteras den teoretisk referensramen. För att ge läsarna en grundläggande uppfattning om studien har en övergripande beskrivning av digitaliseringen samt digitala teknikers begrepp har förklarats med kopplingen till dess inverkan på arbetsmarknad. Därefter behandlas olika fördjupningsinriktningar inom ekonomutbildningen. Kapitlet avslutas med tidigare forskning som är relevant för denna studie och en modell som avspeglar vår undersökning. Kapitel tre redogör uppsatsens tillvägagångssätt: valet av den empiriska metoden som har använts för datainsamling, enkätens utformning, population samt bearbetning av empirin som representeras i enkätstudien. Vidare beskrivs studiens trovärdighet, validitet, samt generaliseringsbarhet. Kapitlet avslutas med etiska övervägande kring metodvalet. I kapitel fyra redovisar studiens primärdata som tagits fram med hjälp av den genomförda enkätundersökningen. Kapitlet syftar till att kunna ge en helhetsbild över respondenternas svar och i vilken utsträckning ekonomistudenterna är påverkande av digitalisering samt andra faktorer i deras val av fördjupningsinriktning. För att kunna tolka resultatet presenterades respondenternas svar i form av diagram och tabeller. I kapitel fem diskuteras studiens resultat i relation till andra studier under vår teoretiska referensram för att jämföra likheter och skillnader. Slutligen besvarades studiens frågeställningar i kapitel sex. Kapitlet presenterar även förslag för framtida forskning inom området.

2. Referensram

I kapitlet följer en presentation av studiens teoretiska referensram. Inledningsvis beskrivs begreppet digitaliseringen och digitala teknologier samt utvecklingen hittills inom olika område av ekonomibranschen. Vidare behandlas olika fördjupningsinriktningar inom ekonomutbildningen. Kapitlet avslutas med tidigare forskningar som är relevanta för denna studie och en modell som avspeglar vår undersökning.

2.1 Digitalisering och digitala tekniker

Digitalisering som teknisk begrepp definieras som en omvandling av analog information till digitala koder. Nuförtiden finns det en stor mängd av data i allt mer digitalt format. Den större tillämpning av digitalisering är datahantering, insamling och kopiering. Detta leder till en högre effektivitet genom att minska kostnader och tidskrävande uppgifter. (Nationalencyklopedin, u,å:b)

Digitalisering har en betydande roll för samhället och dess utveckling. Denna utveckling av digitala tekniker innebär att arbetsuppgifter som är manuella och tidskrävande kommer att försvinna och istället ersättas av ett automatiserat dataprogram som sköter dessa uppgifter. (Stiftelsen för strategisk forskning, 2014) Digitaliseringen har hittills presenterat en möjlighet för en välutbildad anställd att utmärka sig mot konkurrensen. Däremot i framtiden kan även den här typen av anställd också komma att bli ersatt av digitala tekniker (Breman, 2015).

I en organisation digitalisering sker en stor omvandling i allmänhet. Förändring kan ses som en drivande teknologisk process som har till syfte att effektivisera organisationer och skapa ett högre värde för användare som nyttjar denna organisation. Genom att förbättra och effektivisera en verksamhet med användning av digitala tekniker uppstår en stor förändring av den befintlig verksamhet som till och med kan leda till att helt nya företag uppfinns. (Ek & Ek, 2020)

2.1.1 Organisationers omvandling och förnyelse

Världen är under en kontinuerlig förändring med avseende på den större inverkan av digitalisering och digitala tekniker inom olika områden. Det ställs krav på organisationerna att anpassa sig till de förändringar som sker. De digitala tekniker och digitaliseringens utveckling har gjort att förändring inom organisationer har blivit alltmer central. Organisationsförändring genomförs i syftet att vara konkurrenskraftigt i marknaden genom implementering av nya produkter, processer och system som krävs för att anpassa sig till växande marknader och tekniker. (Lawson & Samson, 2001)

Orlikowski & Tyre (2013) klarlägger vikten av en stark relation mellan organisationernas sociala del, d.v.s. människor och tekniska del som maskiner samt verktygs förmågor. Forskningen betonar för att vara stabil inom konkurrensområdet är det nödvändigt för

organisationerna att hitta en balanserad utveckling mellan den sociala och senaste tekniska aspekten som används inom organisationer.

I takt med den ständiga förändringen föredrar organisationer att anställa arbetskraft med kompetens inom digitala tekniker. Detta görs för att uppnå en högre position och anpassa sig inom en utvecklande marknad. Att införa digitala tjänster och tekniker inom organisationer innebär att högre krav ställs på de personer som anställs, för att säkerställa att företagets utveckling hänger med marknadens utveckling (Digital marketing institute, 2018).

2.1.2 Digitaliseringens och digitala teknikers påverkan av arbetsmarknaden

Den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker har skapat nya möjligheter och utmaningar. Enligt Autor (2014) har digitaliseringens utveckling under de senaste århundradena inte orsakat arbetslöshet, forskaren menar att den förändring som uppstått från digitala teknikers utveckling har varit neutrala för många arbetsplatser. Snarare har maskiner och mänskligt arbete kompletterat varandra, d.v.s. att maskiner förbättrar anställdas produktivitet snarare än att ta över arbetet (Orlikowski & Tyre, 1993). Digitaliseringen har gjort arbetsuppgifterna inom flera sektorer mer bekväma för den anställde. Till exempel genom online arbete där anställda kan utföra sitt jobb hemifrån på flexibla timmar (Fitzgerald et al., 2014).

Organisationer föredrar att anställa människor med kunskap inom digitala tekniker. En ökad användning av digitalisering skapar en efterfråga på arbetskraft av nya kompetenser snarare än att ta bort jobbet helt och hållet. Fitzgerald et al. (2014) visar att mänskliga förmåga och kompetens har förbättrats efter omvandlingen av digitalisering inom verksamheten, där produktiviteten bland anställda har ökat med 30% till 40% under de senaste åren. Människor med nya färdigheter och talanger har dykt upp i alla industrisektorer (Digital marketing institute, 2018). På grund av detta står anställda inför högre krav att kunna möta de utmaningar som är relaterade till den tekniska utvecklingen. Desto mer kvalificerade anställda med rätt anpassningsförmåga relaterade till den digitala utvecklingen, desto effektivare kommer organisationer att vara inom sin marknad (Orlikowski & Tyre, 1993).

Bortsett från möjligheterna som skapas av digitaliseringen enligt ovannämnda forskningar, utgör digitaliseringen också ett hot enligt andra studier. Stiftelsen för Strategisk Forskning (2014) hävdar att flertal tjänster som är relaterade till ekonomibranschen kommer att automatiseras helt och hållet inom nästkommande 20 år från studiens gång. Vidare PwC (u.å:a) påvisar att en definitiv minskning av framtida personal kommer att ske i takt med den växande utvecklingen av digitaliseringen. Där kommer tekniken att skapa en miljö där olika positioner riskerar att bli föråldrade. Det innebär att vissa tjänster och jobbmöjligheter kommer att försvinna medan helt nya tjänster tillkommer genom tekniska framsteg (PwC, 2020).

Ersättning av arbetskraft på grund av digitaliseringens utveckling har länge existerat inom yrken som löper hög risk för att bli automatiserade. Yrken med hög risk för automatisering leder till mer frekventa yrkesförändringar. Detta visar att de anställda är medvetna om förändringen på

arbetsmarknaden på grund av digitalisering och AI, därmed reagerar de för att förhindra potentiell arbetslöshet i framtiden. Detta beteende från anställda kan mildra den potentiella arbetslöshet som uppstår på grund av digitaliseringens utveckling. Vidare hävdar studien att den nya vågen av digitalisering och AI redan har en inverkan på arbetsmarknaden, däremot kommer utvecklingen inte att leda till stor arbetslöshet eftersom arbetsmarknaden redan anpassar sig till den nya vågen av digitaliseringens förändring. (Fossen & Sorgner, 2018)

För att förstå risken för arbetslöshet skiljer sig mellan män och kvinnor behöver man förstå vad som menas med låg- och högutbildad arbetskraft samt specialistkompetens. Lågutbildad arbetskraft kännetecknas som arbetskraft där utbildningsnivå är lägre, t.ex. grundskole- och/eller gymnasieutbildning. Högutbildad arbetskraft kännetecknas genom att den anställde har fördjupad kunskap, utbildning och/eller erfarenhet som krävs för att utföra svårare uppgifter. Specialist och/eller expertis arbetskraft kännetecknas vanligtvis genom att den anställde besitter spetskompetens inom sitt område, t.ex. en teknisk doktor eller professor.

Risken för arbetslöshet på grund av digitalisering är mindre för kvinnor än män i de flesta länder. Särskilt inom yrken som kräver låg utbildning, som i allmänhet har hög risk för automatisering, är kvinnor mycket mindre utsatta än män. Anledningen till detta är att kvinnor är mer sällan anställda inom yrken som maskinoperatörer eller liknande. De är oftare anställda inom vården eller hushållstjänster. Dessa yrken är svårare att automatisera, dels för att det kräver färdigheter som robotar ännu inte kan göra och dessa yrken kräver social kompetens. När det kommer till yrken som kräver mer utbildning eller kompetens, löper kvinnor högre risk för att förlora sina jobb till automatisering i länder som t.ex. Tyskland, Italien, Turkiet, Japan och Korea, jämfört med deras manliga motsvarigheter. Kvinnor inom högt kvalificerade yrken löper i genomsnitt lägst risk att förlora sitt jobb till automatisering. Dock kvinnor är en minoritet inom dessa yrken. (Krieger-Boden & Sorgner, 2018)

Vidare presenterar digitaliseringen en ny utmaning för äldre människor när det kommer till användning av digitala tekniker, något som yngre människor ej upplever. Enligt Van Dijk, 2006 kallas denna skillnad för den digitala klyftan. Dessutom hävdar han att den snabba tekniska förändringen gör det svårt för äldre att hänga med. Till detta adderar Boulton-Lewis, Buys, Lovie-Kitchin, Barnett & David (2007) att äldre personer inte kan ta emot uppgifter som sker med hjälp av digitala tekniker på samma sätt som yngre personer gör. Anledningen till det kan bland annat vara självförtroende som äldre människor inte besitter när det gäller användning av nya tekniker. Utöver detta har yngre människor bättre inlärningsförmåga.

2.2 Ekonomutbildning

Ekonomprogrammet är ett treårigt program på 180 hp som ger en kandidatexamen. De första tre terminerna utgörs av grundkurser därefter under fjärde terminen görs ett val mellan huvudämnena företagsekonomi, nationalekonomi och finansiell ekonomi. Under sjätte terminen eller sista terminen väljer studenter en fördjupningsinriktning inom det huvudsakliga huvudområdet för utbildningen. De vanligaste fördjupningsinriktningar bland

företagsekonomerna är redovisning/revision, marknadsföring, organisation/management, finansiering/finansiell ekonomi, ekonomistyrning, internationellt företagande, distribution/logistik, strategi/affärsutveckling, dataekonomi/IT-ekonomi, ekonomisk analys/kostnads- och intäktsanalys, entreprenörskap/småföretagsekonomi och annan fördjupningsinriktning. Vidare är de vanligaste fördjupningsinriktningar bland nationalekonomerna är finans/finansiell ekonomi, internationell ekonomi, makroekonomi, mikroekonomi, hälsoekonomi, samhällsekonomisk analys, offentlig ekonomi och annan fördjupningsinriktning. (Civilekonomerna, 2019)

2.3 Faktorer som påverkar val av fördjupningsinriktning

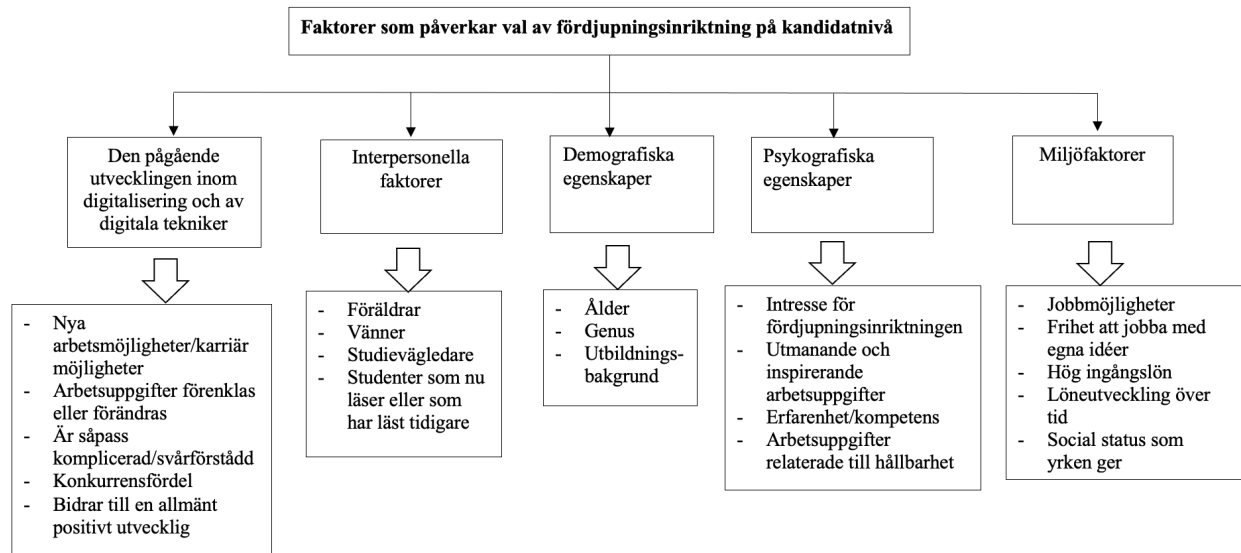
Intresset för ämnet är det primära inflytandet när det gäller val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå för både kvinnor och män. Gymnasiekurser, studievägledare och även föräldrar verkar inte vara en stor påverkan på valet av fördjupningsinriktning. (Strasser et al., 2002) Trots att både kvinnor och män påverkades starkt i deras intresse för fördjupningsinriktningen finns det fortfarande skillnader mellan könen i andra faktorer. Malgwi et al. (2005) noterade att kvinnor starkt påverkades av deras förmåga och kompetens i fördjupningsinriktningen medan män påverkas betydligt mer av lönenivån inom yrken knuten till fördjupningsinriktningen. Vidare identifierar studien den näst mest påverkande faktorn av studenternas val som karriär och jobbomöjligheter knutna till fördjupningsinriktningen.

Medan Beggs et al. (2008) identifierade tre huvudfaktorer som påverkar studenters val av fördjupningsinriktning: intresse för ämnet, jobbegenskaper och fördjupningsinriktningens egenskaper. Forskarna lyfter även fram att ekonomisk framgång som en påverkan knuten till fördjupningsinriktningen är ganska låg när det gäller val av fördjupningsinriktning, vilket står i motsats till tidigare forskning. Trots att ekonomisk framgång har låg påverkan finns det skillnader mellan första års och sista års studenter. Hos sista års studenter är ekonomisk förmåga rankad som tredje mest påverkande faktor för deras val av fördjupningsinriktning medan för andra studenter är ekonomisk förmåga rankad som nummer fem.

En annan omständighet som har en stor påverkan på studenters val av fördjupningsinriktning är kultur och omgivning. Trots att vi lever i en globaliserad värld har studenter med utländsk bakgrund påverkats på olika sätt när det gäller val av fördjupningsinriktning. Auyeung och Sands (1997) noterade att föräldrarnas, lärarens och vännernas påverkan är större för studenter från Hongkong och Taiwan än studenter från Australien. Däremot tenderar studenter från Australien att bli påverkade av hur bra deras förmåga lämpar sig för fördjupningsinriktningen. En annan studie redovisar signifikanta skillnader i en jämförelse mellan inhemska och utländska studenter. Studien visar signifikanta skillnader när det gäller val av fördjupningsinriktning, skillnaden kan vara på grund omgivningsfaktorer och kultur (Tan & Laswad, 2007).

2.4 Vår undersökningsmodell

Inom studiens teoretiska ramverk används vår egen modell, se figur 1. Faktorer som påverkar val av fördjupningsinriktning delas in i fem faser: 1) Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker, 2) Interpersonella faktorer, 3) Demografiska egenskaper, 4) Psykografiska egenskaper och 5) Miljöfaktorer. Interpersonella faktorer är de människor som finns runt en student. T.ex. familj, vänner eller andra studenter som har direkt och/eller indirekt inflytande på studentens val av fördjupningsinriktning. Demografiska egenskaper är bland annat genus och kulturell bakgrund som gör att en student väljer en specifik fördjupningsinriktning på grund av de här faktorerna. Psykografiska egenskaper är studentens eget intresse för ämnet, viljan att ha utmanande och inspirerande arbetsuppgifter m.m. Slutligen är miljöfaktorer den externa inverkan på studenter. Det är bland annat de jobbomöjligheter fördjupningsinriktningen har/ger, friheten att jobba mot egna idéer, ekonomiska förmåga yrken knutna till fördjupningsinriktningen ger och social status som yrken ger.

Figur 1. Faktorer som påverkar val av fördjupningsinriktning

3. Metod

I kapitlet redogörs för de metoder som använts för att uppfylla studiens syfte. Här beskrivs genomförandet av datainsamlingen och utformningen av webbenkät samt hur insamlad data har analyserats och bearbetats. Vidare granskas metoden utifrån trovärdighet, validitet, och generaliseringsbarhet. Kapitlet avslutas med etiska övervägande kring metodvalet.

3.1 Empiriska studie

Metoden som valts för denna undersökning är en kvantitativ forskningsmetod med strukturerade enkätfrågor. Det som betecknar en kvantitativ forskningsmetod är att den utgår från insamling av mätbar data i form av siffror, till syfte att kunna tolka och analysera undersökningsmaterialet (Eliasson, 2018). Denscombe (2018) hävdar att en tillämpning av en kvantitativ forskningsmetod med mätbar data utgör grunden för en kraftfull och djup samhällsforskning. Grunden till valet av en kvantitativ undersökning är att nå det mest tillfredsställande resultatet, genom att vara så objektiv som möjligt och hålla sig borta ifrån de känslomässiga och individuella värderingarna (Eliasson, 2018).

3.1.1 Datasamling

Inför studien samlades flera tidigare studier inom fältet in och analyserades. Dessa studier valdes då de studerade faktorer som har en inverkan på studenters val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå men också för att de berörde området av digitaliseringens utveckling och dess betydelse på arbetsmarknaden. Detta gjordes för att ha en fördjupad inblick i de tidigare undersökta studierna och för att skapa en grundförståelse av ämnet för att öka vår förståelse inom digitaliseringens påverkan i samhället. Därtill med hjälp av relevanta och lämpliga referensramar utreds det slutliga resultatet i diskussionsdelen för att se digitaliseringens påverkan på studenters val av fördjupningsinriktning. För att samla in lämplig och relevant data för studien används följande databaser: Göteborgs universitet Supersök, Google Scholar samt webbsidan Uppsatser.se. Dessa valdes för att ha en bred sökning riktad mot faktorer som påverkar studenternas val av fördjupningsinriktning. Olika sökord har använts för det såsom digitalisering, digitala tekniker, interpersonella faktorer, demografiska egenskaper, psykografiska egenskaper, miljöfaktorer m.m.

Vidare för att kunna anförskaffa kvantitativa resultat har en enkät utformats. För att få en rättvis bild av verkligheten baseras studiens resultat på en enkät riktad mot elever som har eller ska välja fördjupningsinriktning. En enkät är ett välordnat frågeformulär som vänder sig mot en specifik grupp man undersöker (Eliasson, 2018). Med en enkät är det möjligt att nå ut till en större grupp av ekonomstudenter som kan dela med sig av sin uppfattning ifall finns det någon digital inverkan i deras val av fördjupningsinriktning.

Enkäten skickades ut via mejl den 2020-12-03 till totalt 506 ekonomstudenter som nu under höstterminen 2020 har påbörjat en fördjupningsinriktning och till studenter som har valt en fördjupningsinriktning att läsa under vårterminen 2021. För de som sökt till vårtermin har vi

även skrivit i mejlet att antagningen inte är klar ännu, utan enkäten rör sig om sökande till kandidatkursen. Det mejl som skickades med enkäten börjar med en introduktion om vilka vi är och vad vi läser. För att ge respondenterna en bättre inblick i vad arbetet faktiskt undersöker beskrev vi på ett ordentligt sätt enkätens syfte med en kort definition om vad vi menar med digitaliseringen och digitala tekniker.

Med hänsyn till bättre svarsfrekvensen som beskrevs av Denscombe (2018) nyttjades kortfattade enkätfrågor som ta 2–3 minuter att besvara. Detta för att ge styrka till vår undersökning. Mejllet avslutades med att erbjuda studenter att klicka på enkätens länk och att vi är tacksamma för deras medverkan. På grund av att få svar erhöles skickades två påminnelser ut till studenterna. Den första påminnelsen skickades den 2020-12-08 och en annan skickades ut den 2020-12-16. Enkäten stängdes den 2020-12-20.

3.1.2 Utformning av webbenkät

Enkäten utformades via programmet WebbEnkäter och studien använder sig genomgående av primärdata. Enkätfrågorna formulerades på ett ordentligt och begripligt sätt så att de ska vara lätta att förstå med utgångspunkten att kunna samla in mest sanningsenliga svaren från respondenterna, utan att förvirra. Enkäten består av nio frågor (Bilaga 4). Frågorna strukturerades med fasta svarsalternativ och öppna rader, dels för att underlätta frågorna för respondenterna samt för att ge respondenterna ett visst utrymme att uttrycka sina tankar och åsikter i svarsrutan. Enligt Eliasson (2018) det är svårt att behandla denna typ av material med flera olika dimensioner i sammanställning och analys. En enkät med fasta och öppna rader har gjorts för att undvika att leda respondenterna mot forskarens önskade svar (Denscombe, 2018).

Enkätens fyra första frågor består av bakgrundsfrågor såsom genus, ålder, gymnasieutbildning och val av fördjupningsinriktning. Syftet med dessa frågor är att få en övergripande uppfattning om respondenterna samt att kunna gruppera dem för att senare kunna analysera resultaten utifrån dessa faktorer. Enkätfrågorna 5 till 8b handlar om digitalisering och de digitala teknikernas påverkan i val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. Frågorna handlar också om andra faktorer som påverkar studenters val av fördjupningsinriktning. Syftet med dessa frågor är att besvara frågeställningen. Enkäten avslutades med att ett öppet svar ges på sista frågan där respondenten kan svara fritt med egna ord vad som är relevant för studien men har inte inkluderats i enkäten. Frågeformuläret skrevs på ett enkelt och aktuellt språk med avsikten att inte ha för långa formuleringar eller allmänt innehåll (Eliasson, 2018).

Innan enkäten skickades och publicerades granskades frågeställningar av vår handledare för att försäkra att enkätfrågorna kommer att ge svar på undersökningssyftet. Därtill genomfördes vidare en pilotundersökning för att säkerställa enkätens klarhet och användbarhet. En pilotundersökning gjordes på fem utvalda ekonomstudenter, som inte har deltagit i undersökningen i efterhand. En pilotundersökning handlar om att testa enkäten innan den blir inskickad och publicerad (Eliasson, 2018). Den pilotundersökning som gjordes i denna studie har fokuserat på en mindre grupp ekonomstudenter som fyllde de krav som fanns för att kunna delta i själva undersökningen. Syftet med en pilotundersökning är att den utvalda gruppen som

man skickar enkäten till kan bidra med nytt perspektiv och ge konstruktiv kritik. Detta underlättar för författarna att säkerställa att enkätfrågorna är begripliga och lätta att besvara.

3.1.3 Population

Urvalet handlar om att hitta passande personer som anses vara erfarna, kunniga samt lämpliga att fylla i enkäten (Denscombe, 2018). För att kunna genomföra studiens syfte och förstå hur och på vilket sätt den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker påverkar valet av fördjupningsinriktning är det viktigt att täcka in ekonomstudenternas perspektiv.

Ett subjektivt urval har gjorts. Med det som Denscombe (2018) lyfter fram, ett subjektivt urval handlar om att skicka enkäten till relevanta respondenter som kan bidra med sin kunskap att besvara forskningsfrågorna. Totalt skickades enkät ut till 510 studenter men på grund av 4 felaktiga mejladresser så har enkäten nått 506 ekonomstudenter på Handelshögskolan i Göteborg. Det vill säga studenter som nu under höstterminen 2020 har påbörjat sin fördjupningsinriktning och till studenter som har valt en fördjupningsinriktning att läsa under vårterminen 2021. Enkäten skickades inte ut för första och andra års ekonomstudenter för att det är ej säkert att de har bestämt vad de ska välja för fördjupningsinriktning och även om de har bestämt redan det finns möjligheter att de ändrar sitt val.

För att inte begränsa urvalet enbart till ekonomstudenter på Handelshögskolan i Göteborg har även författarna försökt kontakta andra universitet (Lund universitet, Linköpings universitet och Stockholms universitet) dock utan framgång.

3.2 Analys och bearbetning av resultat

Under bearbetningen av studiens resultat ansågs det inte att alla faktorer hade lika mycket betydelse i respondenternas svar på deras val av fördjupningsinriktning och därför kommer inte alla faktorer att diskuteras. Därför valdes det att lyfta fram de faktorerna som hade märkbar betydelse. Det innebär att studien inte har diskuterat all insamlad data. Däremot har alla digitaliserings påståenden analyserats och diskuterats. En deskriptiv analys har valts för bearbetning av resultatet. En deskriptiv analys innebär att vi sammanfattade primärdata det vill säga enkätundersökningen, och redovisar denna med hjälp av tabeller (Science, 2021).

79 studenter har svarat på enkäten utav det totala antalet av 506 studenter som ingick i mejlutskicket av enkäten. Insamlingen på enkätundersökningens svar gav en svarsfrekvens som ligger på 16% (79/506).

Tabellen nedan ger en överblick av de 79 respondenter som deltagit i undersökningen. För att få en övergripande uppfattning om respondenternas bakgrund har enkäten inkluderat frågor relaterat till genus, ålder, vilken fördjupningsinriktning de har valt och om de har läst gymnasieutbildning i Sverige eller i ett annat land. De flesta respondenter är kvinnor med 62% medan män är 38%. Majoriteten av respondenterna är mellan 20 och 25 år gamla är 68% av respondenterna, 27% är mellan 26 och 31 år gamla och 5% är äldre än 31 år. De respondenter

som har läst gymnasieutbildning i ett annat land än Sverige är 15%. Från kategorin fördjupningsinriktning utgör Redovisning 27% och Management 23% och de är de två största fördjupningsinriktningar som har valts bland respondenterna.

Tabell 1, Övergripande information om respondenter. (N = 79)

Kategori	Alternativ	Antal	Andel
Genus	Kvinna	49	62 %
	Man	30	38 %
Ålder	20–25	54	68 %
	26–31	21	27 %
	>31	4	5 %
Gymnasieutbildning	Från Sverige	67	85 %
	Från ett annat land	12	15 %
Fördjupningsinriktningar	Marknadsföring	16	20 %
	Management (Organisation)	18	23 %
	Redovisning	21	27 %
	Industrial and Financial Management	16	20 %
	Corporate Sustainability	6	8 %
	International business	1	1 %
	Finansiell ekonomi	1	1 %

3.3 Trovärdighet, validitet, och generaliseringsbarhet

I enlighet med Denscombe (2018) syftar validitet på att den mätbara empirin är relaterad till undersökningssyfte. Utöver det bör undersökningen byggas på ett välformulerat frågeformulär som är hithörande till studiens syfte (Denscombe, 2018). I vår studie har det använts ett bra frågeformulär som är tydligt kopplad till studiens syfte och frågeställningar. Detta i sin tur ger ett relevant resultat och ökar studiens validitet. Tidigare forskningar, bilagor samt metodiken har förklarats på ett begripligt sätt för läsaren, vilket ökar studiens trovärdighet. I samband med att öka studiens trovärdighet har enkäten inte distribuerats på ett slumpmässigt sätt utan den genomfördes på ett bekvämlighetsurval för datatillgänglighet med hjälp av vår handledare som i sin tur kontaktade en relevant person som gav oss e-postadress till sista års ekonomstudenter på Handelshögskolan i Göteborg.

Vidare hävdar Denscombe (2018) att generaliserbarhet betyder om undersökningresultatet är möjligt att generaliseras eller inte. I och med att antalet respondenter som svarade på enkäten inte är tillräckligt stort anser vi att det blir svårt att generalisera studien och tala om digitaliseringspåverkan på alla ekonomstudenternas val av fördjupningsinriktning i riket.

3.4 Etiska övervägande

Enkäten genomfördes utifrån forskningsetisk princip. För att beakta individskyddskravet utgår studien ifrån etiska principer som avser att alla individer i forskning har en berättigat skydd mot insyn i deras personliga uppgifter. Enligt Vetenskapsrådet (2002) bör alla forskning utgå ifrån fyra etiska principer vilka är informationskrav, konfidentialitetskrav, samtyckeskrav och nyttjandekrav.

Informationskravet betyder att studiens deltagare har blivit informerade om forskningssyftet, samt på vilket sätt den insamlade informationen kommer att användas. Detta ger respondenterna möjligheten att basera deras val av deltagande på om de samtycker till hur informationen används och till vilket ändamål. (Vetenskapsrådet, 2002) I enkätformulären har alla studenter informerats om att deras identitet samt svar garanteras anonymitet. Vidare fanns det inga uppgifter som kan identifiera deltagarna mer än deras e-postadresser, även dessa är frivilliga att fylla i. Då e-postadresser används enbart för ett frivilligt deltagande i en utlottning av två stycken Marabou Aladdin chokladaskar. Konfidentialitetskravet betyder att respondenterna garanterats att deras personuppgifter inte kommer att användas för något annat (Vetenskapsrådet, 2002). I studien har inga personliga uppgifter av deltagarna delats ut eller sparats. Samtyckeskravet betyder enligt Vetenskapsrådet (2002) att respondenterna är frivilliga att bestämma över sitt deltagande i undersökning. Slutligen betyder nyttjandekravet att respondenternas uppgifter enbart får användas för studiens ändamål och inte utnyttjas för icke-vetenskapligt bruk (Vetenskapsrådet, 2002).

4. Resultat

I kapitlet presenterats undersökningens primärdata. Resultat har tagits fram med hjälp av en enkätundersökning. Kapitlet syftar till att återge en överblick av den insamlade datan i form av tabeller och diagram dessutom analysera och tolka datan.

4.1 Digitalisering och digitala tekniker – påverkan på val av fördjupningsinriktning

Enkätfråga nummer 5, 6, 8a och 8b handlar om digitalisering och digitala teknikers påverkan på respondenternas val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå (Bilaga 4).

4.1.1 Digitalisering – Enkätfråga 5

Tabell 2, Andel respondenter som har påverkats av digitalisering. (N = 79)

Har den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker påverkat ditt val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå?	Antal personer	Andel
Ja	23	29 %

Nej	56	71 %
Totalt	79	100 %

Som framgår av tabell 2 anger 29% av respondenterna att den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker har påverkat deras val av fördjupningsinriktning.

Tabell 3, Övergripande information om respondenter som svarat Ja på fråga 5. (n=23)

Kategori	Alternativ	Antal	Totalt	Andel
Genus	Kvinna	12	49	24 %
	Man	11	30	37 %
Ålder	20–25	16	54	30 %
	26–31	6	21	29 %
	>31	1	4	25 %
Gymnasieutbildning	Från Sverige	19	67	28 %
	Från ett annat land	4	12	33 %
Fördjupningsinriktningar	Marknadsföring	8	16	50 %
	Management (Organisation)	4	18	22 %
	Redovisning	3	21	14 %
	Industrial and Financial Management	5	16	31 %
	Corporate Sustainability	1	6	17 %
	International business	1	1	100 %
	Finansiell ekonomi	1	1	100 %

Tabell 3 presenterar de 23 respondenter som är påverkade av digitaliseringen. Respondenterna är sorterade enligt genus, ålder, utbildningsbakgrund och vilken fördjupningsinriktning de har valt. Manliga respondenter är 13% mer påverkade av digitalisering och digitala tekniker i sina val av fördjupningsinriktning jämfört med de kvinnliga respondenterna. Respondenter som tillhör åldersgruppen mellan 20–31 år är mer påverkade än de som tillhör åldersgruppen äldre än>31. Av de respondenter med gymnasieutbildning i ett annat land än Sverige visade det sig att det är 5% fler som tycker att digitalisering och digitala tekniker har påverkat deras val av fördjupningsinriktning än bland respondenter med gymnasieutbildning i Sverige. Utvärderas respondenterna utifrån valet av sin fördjupningsinriktning går det att visa att för inriktningarna International business och Finansiell ekonomi så är 100% påverkade av digitalisering. Dock det har bara varit 1 respondent från respektive fördjupningsinriktning. Ytterligare går det att se att de två fördjupningsinriktningar som har haft flesta deltagare i den här enkäten är Marknadsföring och Financial Management. Från dessa två fördjupningsinriktningar är det 50% resp. 31% som känner sig påverkade av digitaliseringen.

4.1.2 Digitalisering - Enkätfråga 6

Nedan presenteras två diagram som visar i vilken uträkning respondenterna instämmer med påståendet i fråga 6 samt respondenternas genus, ålder, gymnasieutbildning och val fördjupningsinriktning av de som har hög andel.

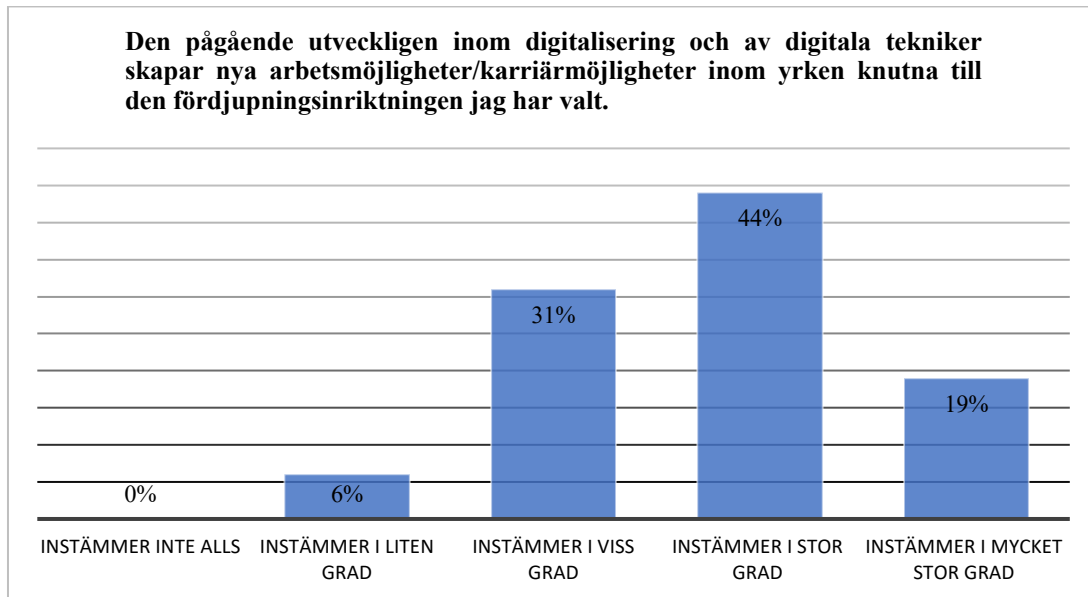

Diagram 1, Fördelningen av respondenternas svar på påståendet "Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker skapar nya arbetsmöjligheter/karriärmöjligheter inom yrken knutna till den fördjupningsinriktning jag har valt". (n = 16)

Diagram 1 visar i vilken grad de 16 respondenterna tycker att den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker skapar nya arbetsmöjligheter/karriärmöjligheter inom yrken knutna till den fördjupningsinriktning de har valt. Varav 44% av de respondenterna instämmer påståendet i stor grad.

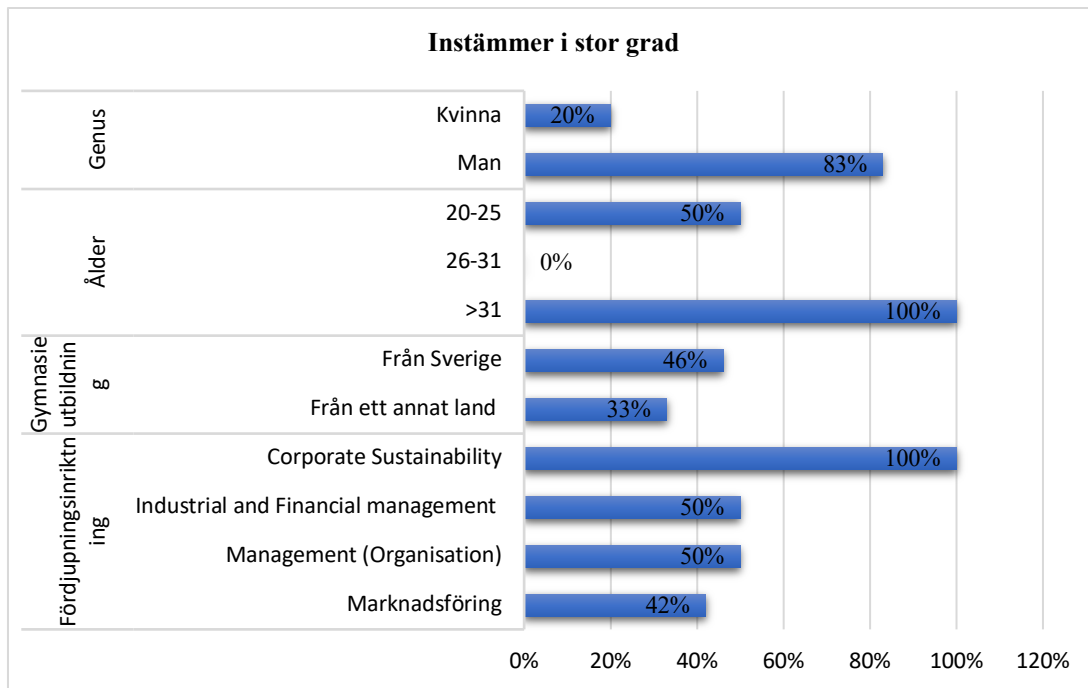

Diagram 2, Övergripande information av de respondenter som svarade instämmer i stor grad i diagram 1. (n=7)

Diagram 2 visar andel män respondenter (83%) är hög i jämförelse med andel kvinnor (20%). Med hänsyn till ålder på respondenter är det åldersgruppen 26–31 (50%) tycker att utvecklingen skapar nya arbetsmöjligheter/karriärmöjligheter inom yrken. Andel respondenter som tillhör åldersgruppen >31 (100%) är hög. Dock det har bara varit 1 respondent från den åldersgruppen. Respondenter som har gymnasieutbildning från Sverige är 13% högre än respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land. Respondenter som har valt Corporate Sustainability (100%) instämmer med påståendet i stor grad, men det har bara varit 1 respondent från fördjupningsinriktningen. Vidare respondenter som har valt Industrial and Financial Management (50%) och Management (50%) är mest instämmande i stor grad i påståendet.

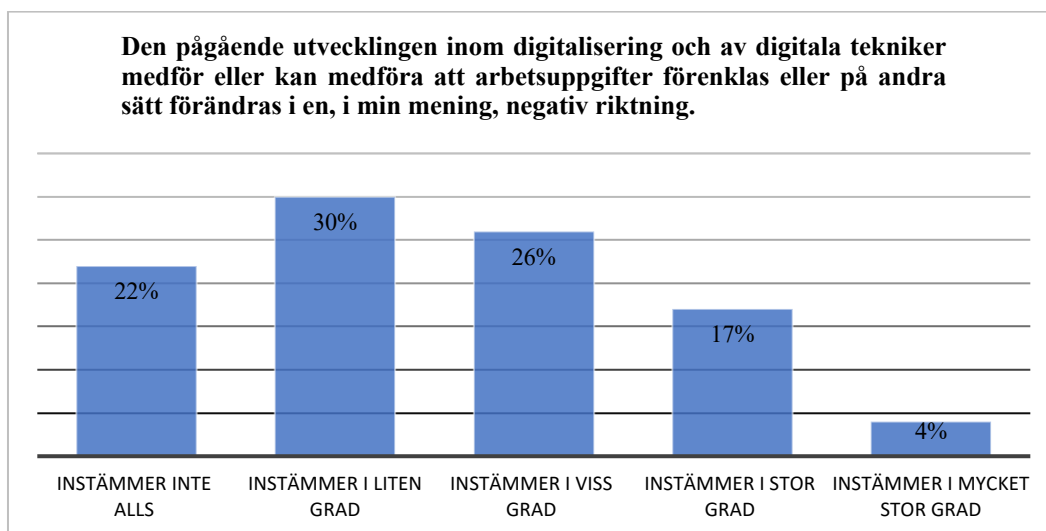

Diagram 3, Fördelningen av respondenternas svar på påståendet ”Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker medför eller kan medföra att arbetsuppgifter förenklas eller på andra sätt förändras i en, i min mening, negativ riktning (t.ex. på sätt som inte står i samklang med min

utbildningskompetens och/eller eventuell arbetslivserfarenhet) inom yrken som är knutna till fördjupningsinriktningar jag har valt". (n = 23)

Diagram 3 visar 22% av de 23 respondenterna håller inte med påståendet. Även om andelen varierar mellan de som håller med påståendet, 78% av de respondenterna tycker att den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker medför eller kan medföra att arbetsuppgifter förenklas eller på andra sätt förändras i negativ inriktning.

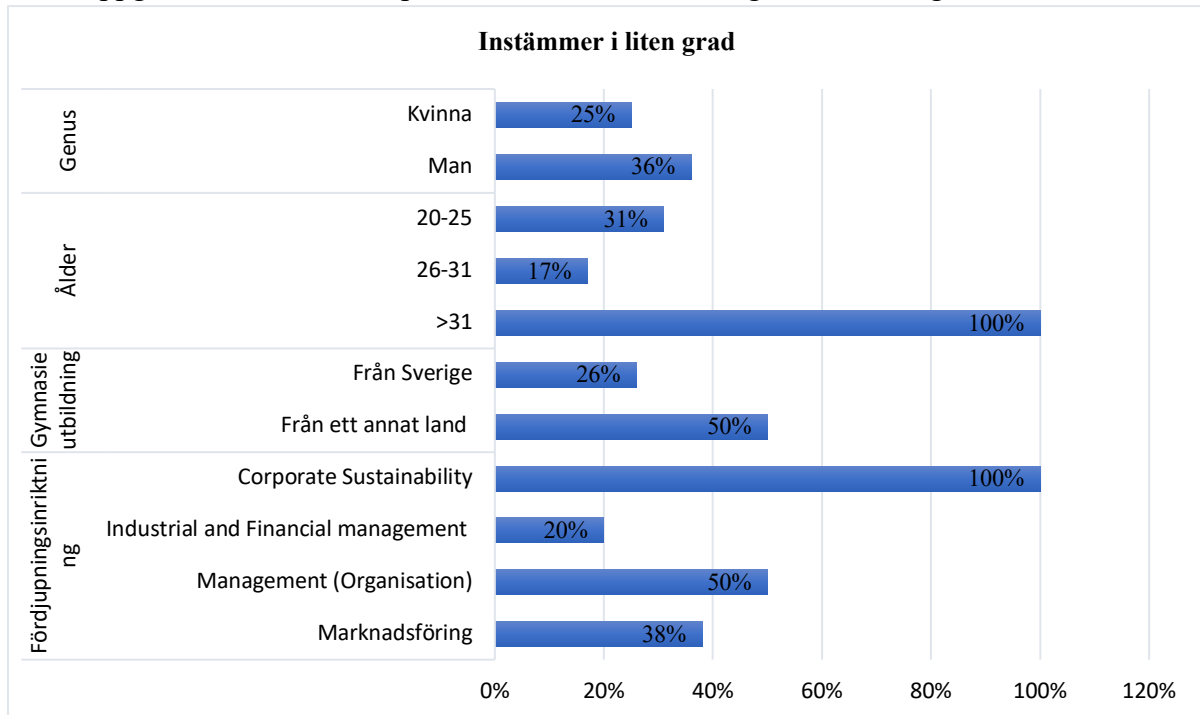

Diagram 4, Övergripande information av de respondenter som svarade instämmer i liten grad i diagram 3. (n=7)

Skillnaden är liten mellan män och kvinnor, men andel män (36%) är hög i jämförelse med andel kvinnor (25%). Vidare andel åldersgrupp som tillhör mellan 20–25 år är hög i jämförelse med andra åldersgrupperna. Andel respondenter som tillhör åldersgruppen >31 (100%) är hög jämfört med de andra, dock det har bara varit 1 respondent från den åldersgruppen. Majoriteten som instämmer med påståendet i liten grad har gymnasieutbildning från ett annat land. Inom fördjupningsinriktningarna Management (Organisation) (50%) och Corporate Sustainability (100%) är det största andel av respondenter som tycker att utvecklingen medför eller kan medföra att arbetsuppgifter förenklas eller på andra sätt förändras.

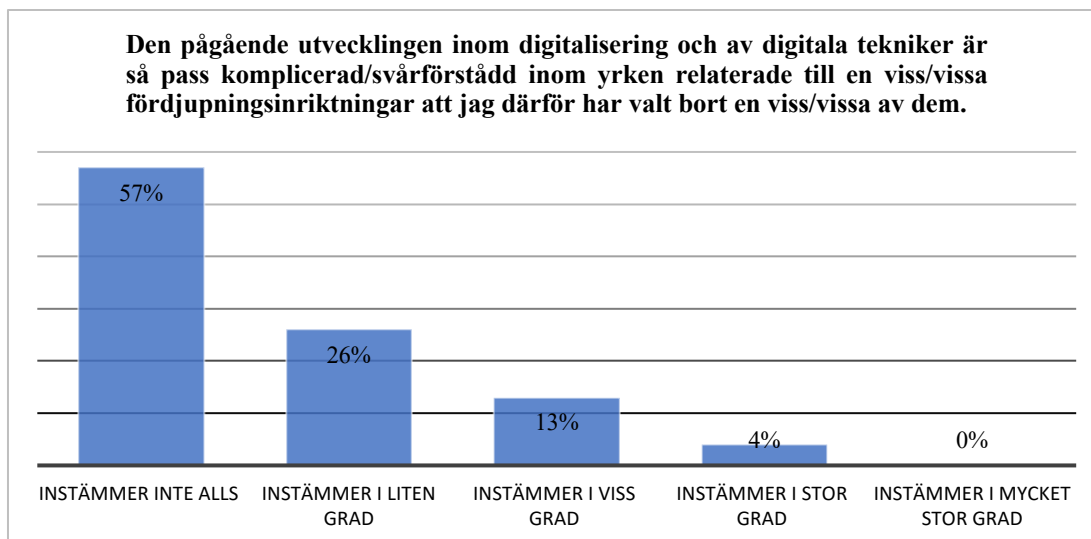

Diagram 5, *Fördelningen av respondenternas svar på påståendet ”Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker är så pass komplicerad/svårförstådd inom yrken relaterade till en viss/vissa fördjupningsinriktningar att jag därför har valt bort en viss/vissa av dem”. (n = 23)*

Diagram 5 visar 57% av de 23 respondenter har svarat att de inte påverkades av så pass mycket att de ändrade sitt val av fördjupningsinriktning de vill läsa. Dock 43% av de respondenterna har svarat påståendet instämmer i liten/viss/stor grad.

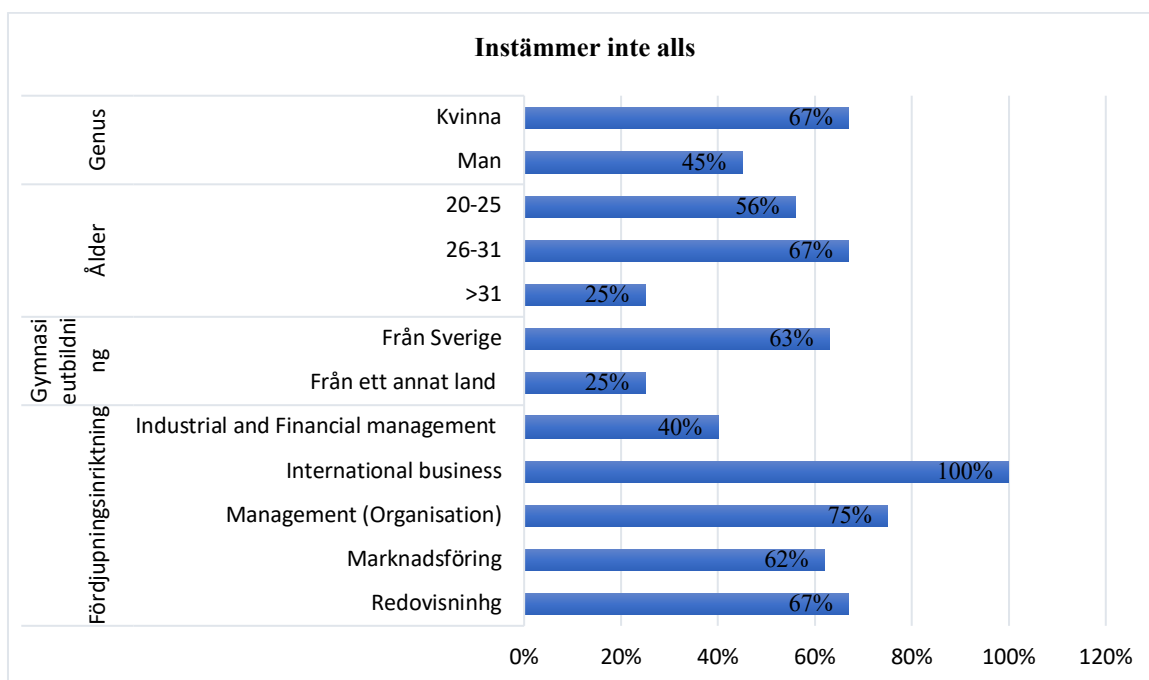

Diagram 6, *Övergripande information av de respondenter som svarade instämmer inte alls i diagram 5. (n=13)*

Som framgår av diagram 6, andel kvinnor (67%) är hög i jämförelse med andelen män (45%). Med hänsyn till respondenterna som tillhör åldersgruppen >31, bara en fjärdedel håller inte med påståendet. Det vill säga majoriteten har valt bort en viss/vissa fördjupningsinriktningar på grund av den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker. Majoriteten av de som svarade att påståendet ”instämmer inte alls” har gymnasieutbildning från Sverige (63%).

Inom fördjupningsinriktningarna Management (Organisation) (75%), Redovisning (67%) och International business (100%) är de fördjupningsinriktningar mest valdes av respondenterna som inte påverkades mycket att de ändrade sitt val av fördjupningsinriktning de vill läsa.

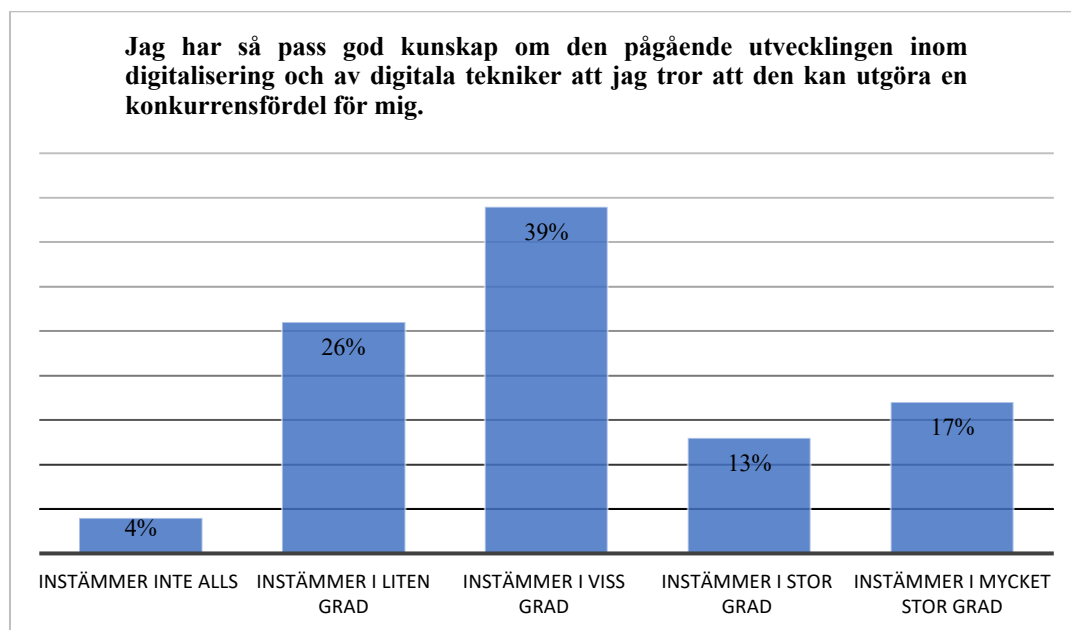

Diagram 7, Fördelningen av respondenternas svar på påståendet "Jag har så pass god kunskap om den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker att jag tror att den kan utgöra en konkurrensfördel för mig när det gäller t.ex. karriärmöjligheter och löneutveckling inom yrken knutna till den fördjupningsinriktning jag har valt". (n = 23)

Diagram 7 visar majoriteten av de 23 respondenter tycker att den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker kan utgöra konkurrensfördel, varav 39% instämmer med påståendet i viss grad. Det finns dock 4% av de respondenterna som svarade att den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker utgör inte alls konkurrensfördel.

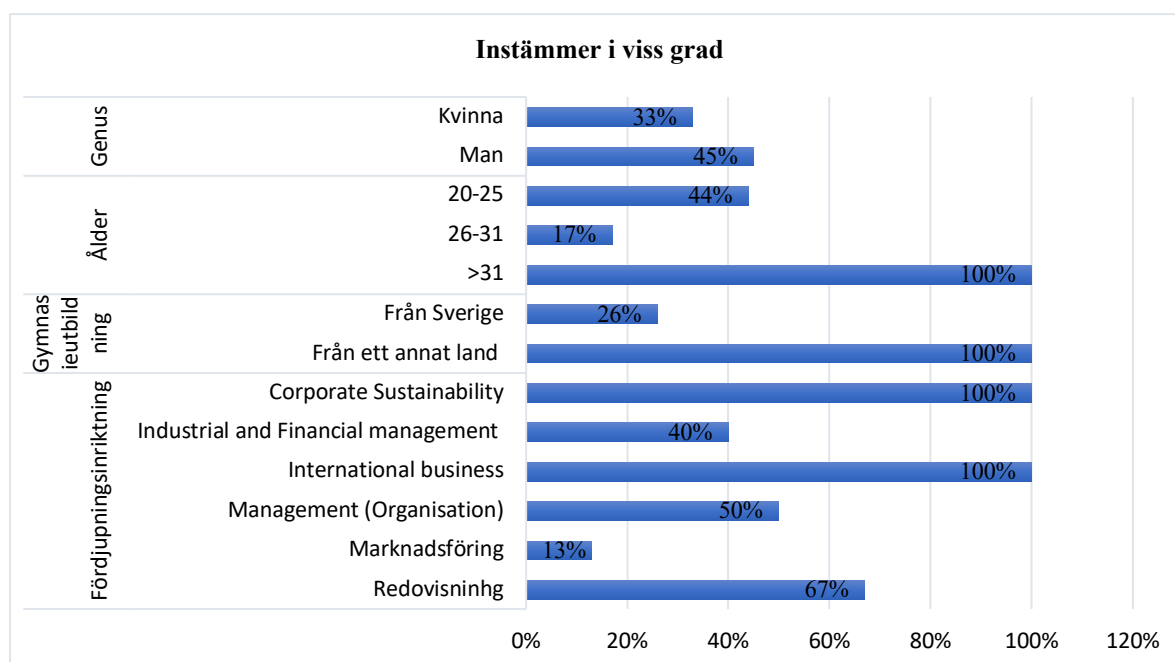

Diagram 8, Övergripande information av de respondenter som svarade instämmer i viss grad i diagram 7. (n=9)

Som framgår av diagram 8, andelen män som svarade instämmer i viss grad (45%) är större än andelen kvinnor (33%). Det vill säga resultatet visar att manliga respondenter ser digitaliseringen mer som en konkurrensfördel än kvinnliga respondenter. Åldersgruppen 20–25 har hög andel (44%) i jämförelse med åldersgruppen 26–31 (17%). Andel respondenter som tillhör åldersgruppen >31 (100%) är hög jämfört med de andra, dock det har bara varit 1 respondent från den åldersgruppen. Vidare visar resultatet att respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land ser utvecklingen som konkurrensfördel jämfört med respondenter som har gymnasieutbildning från Sverige. Respondenter som ser digitalisering som konkurrensfördel flesta av de har valt fördjupningsinriktning Redovisning, Management (Organisation), International business och Corporate Sustainability.

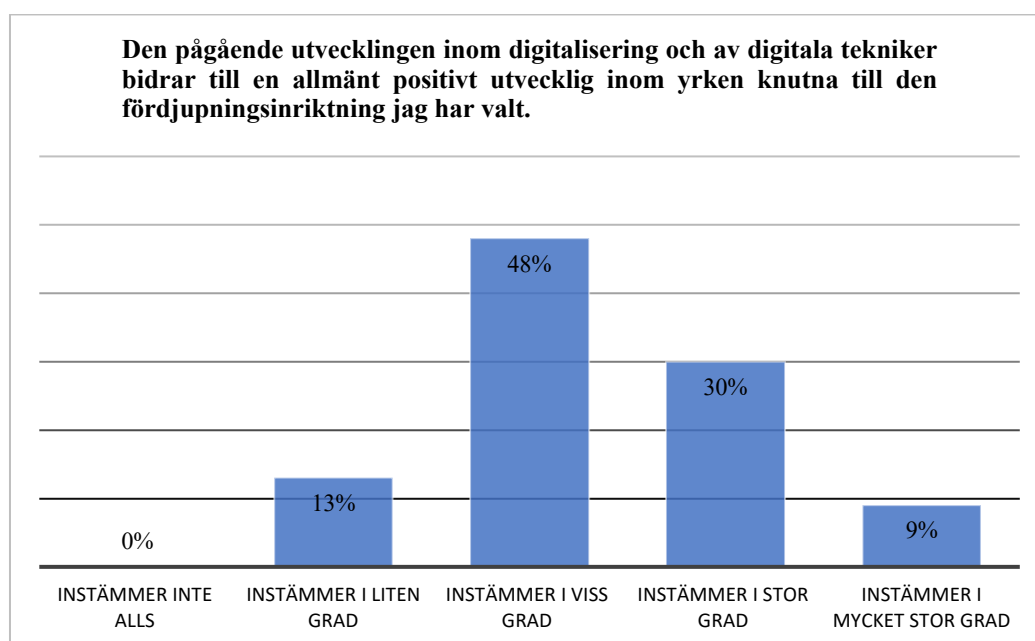

Diagram 9, Fördelningen av respondenternas svar på påståendet "Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker bidrar till en allmänt positivt utvecklig inom yrken knutna till den fördjupningsinriktning jag har valt". (n = 23)

Diagram 9 visar alla av de 23 respondenter tycker att digitaliseringens utveckling bidrar positivt till utvecklingen inom yrken de har valt. Varav 48% instämmer påståendet i viss grad. Inga respondenter har svarat att digitaliseringens utveckling bidrar negativt till utvecklingen.

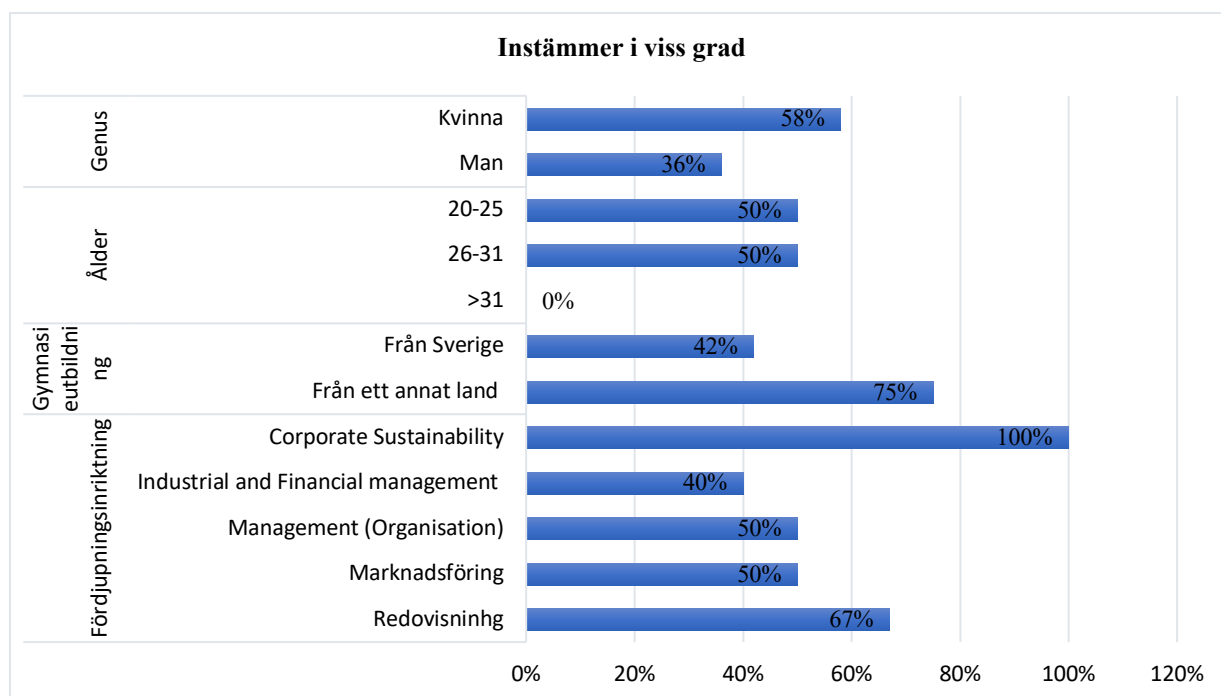

Diagram 10, Övergripande information av de respondenter som svarade instämmer i viss grad i diagram 9. (n=11)

Som framgår tabell 9, andel kvinnliga respondenter (58%) är hög i jämförelse med andel män (36%). Det finns ingen skillnad mellan åldersgrupperna 20–25 och 26–31, med respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land än Sverige tycker mer utvecklingen bidrar allmänt positivt till utvecklingen inom yrken de har valt jämfört med respondenter som har gymnasieutbildning från Sverige. De största fördjupningsinriktningar som valdes av de respondenterna är Redovisning (67%), Marknadsföring (50%), Management (Organisation) (50%) och Corporate Sustainability (100%).

4.1.3 Digitalisering - Enkätfråga 8a

Nedan tabell visar en sammanställning av hur många som har valt bort någon/några fördjupningsinriktningar på grund av digitaliserings utvecklingen.

Tabell 5, Andel respondenter som har valt bort fördjupningsinriktning. (N = 79)

Har du på grund av digitalisering/digitaliseringsutvecklingen valt bort någon/några fördjupningsinriktningar som du egentligen skulle vilja läsa framför den fördjupningsinriktning du faktiskt har valt?	Antal personer	Andel
Ja	7	9 %
Nej	72	91 %
Totalt	79	100 %

Som framgår av tabell 5 anger 9% av respondenterna att de har valt bort någon/några fördjupningsinriktningar på grund av digitalisering och digitala tekniker som de egentligen har velat läsa tidigare.

Tabell 6, Övergripande information om respondenter som svarat Ja på fråga 8a. (n = 7)

Kategori	Alternativ	Antal	Totalt	Andel (%)
Genus	Kvinna	4	12	33%
	Man	3	11	27%
Ålder	20–25	5	16	31%
	26–31	1	6	17%
	>31	1	1	100%
Gymnasieutbildning	Från Sverige	5	19	26%
	Från ett annat land	2	4	50%
Fördjupningsinriktningar	Marknadsföring	2	8	25%
	Management (Organisation)	2	4	50%
	Redovisning	1	3	33%
	Industrial and Financial Management	2	5	40%

Tabell 6 presenterar de 7 respondenternas genus, ålder, utbildningsbakgrund och vilka fördjupningsinriktningar de har valt. Andel manliga respondenter är 5% högre i jämförelse med andel kvinnliga respondenter. Andel respondenter som tillhör åldersgruppen 20–25 år (31%) är högre i jämförelse med andel respondenter som tillhör åldersgruppen 26–31 år. Däremot visar tabellen andel respondenternas som är äldre än 31 år är hög i jämförelse med de andra åldersgrupperna, dock det har bara varit 1 respondent från den åldersgruppen. Av de respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land, hälften av de har bytt fördjupningsinriktning på grund av digitalisering och digitala tekniker. De största fördjupningsinriktningar som valdes av de respondenterna är bland annat: Management (50%) Industrial and Financial Management (40%) är de största.

4.1.4 Digitalisering - Enkätfråga 8b

Tabell 7, Andel fördjupningsinriktningar som har valts bort. (n = 11)

Fråga 8b. vilken/vilka fördjupningsinriktningar har du valt bort?	Antal fördjupningsinriktning	Andel
Marknadsföring	1	9%
Management (Organisation)	1	9%
Redovisning	2	18%
Industrial and Financial Management	2	18%
International business	1	9%
Finansiell ekonomi	3	27%

Logistik	1	9%
----------	---	----

Tabell 7 visar en sammanställning av de fördjupningsinriktningar som valdes bort av de 7 respondenterna på grund av den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker knutna till fördjupningsinriktningarna. Finansiell ekonomi (27%) är den högsta fördjupningsinriktning som valdes bort.

4.2 Andra faktorer – påverkan på val av fördjupningsinriktning

Fråga nummer 7 handlar om andra faktorer som påverkar studenters val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. (Bilaga 4)

Tabell 8, Övergripande information om respondenter som svarat Nej på fråga 5. (n=56)

Kategori	Alternativ	Antal	Totalt	Andel
Genus	Kvinna	37	49	76%
	Man	19	30	63%
Ålder	20–25	38	54	70%
	26–31	15	21	71%
	>31	3	4	75%
Gymnasieutbildning	Från Sverige	48	67	72%
	Från ett annat land	8	12	67%
Fördjupningsinriktningar	Marknadsföring	9	16	56%
	Management (Organisation)	14	18	78%
	Redovisning	18	21	86%
	Industrial and Financial Management	11	16	69%
	Corporate Sustainability	4	6	67%

Tabell 8 presenterar de 56 respondenter som inte påverkades av digitalisering och digitala tekniker i sina val av fördjupningsinriktning. Av de kvinnliga respondenterna är det 13% fler som påverkades av andra faktorer i sin val av fördjupningsinriktning jämfört med manliga respondenter. Ungefär en tredjedel av respondenter som tillhör olika åldersgrupper har påverkats av andra faktorer. Respondenter som har gymnasieutbildning från Sverige är 5% fler som påverkades av andra faktorer än respondenter som har gymnasieutbildning i ett annat land. Redovisning (86%) och Management (78%) är de största fördjupningsinriktningar som valdes av respondenterna som inte påverkades av digitalisering och digitala tekniker i sin val av fördjupningsinriktning.

4.2.1 Faktorer som har rankat hög

Följande diagrammen visar i vilken uträkning respondenterna instämmer med påståendet, vidare visar diagrammen respondenternas genus, ålder, gymnasieutbildning och fördjupningsinriktning av de som har hög andel.

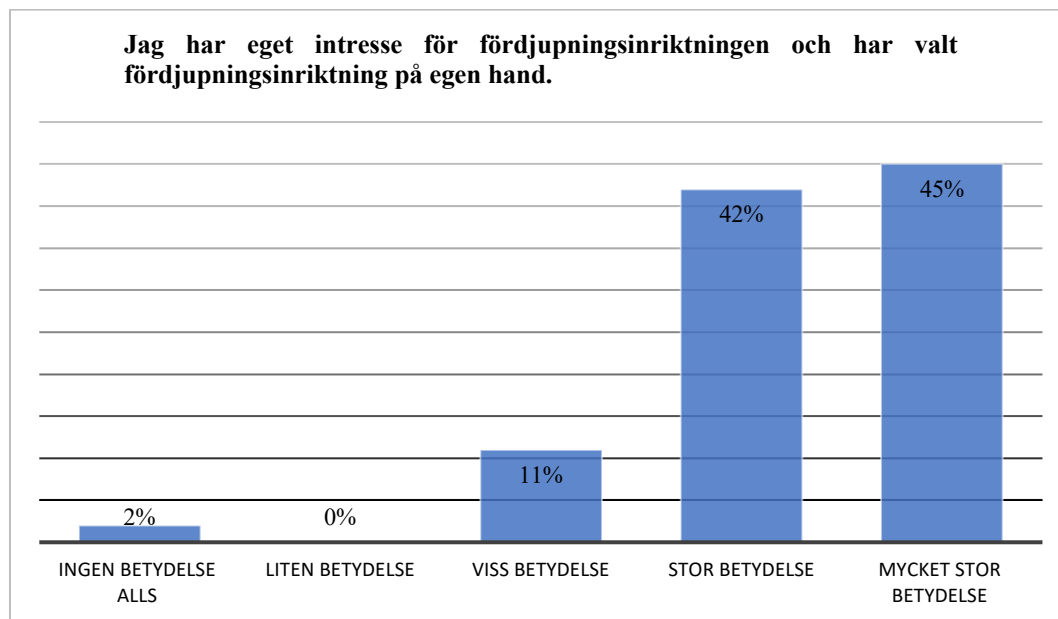

Diagram 11, Fördelningen av respondenternas svar på faktorn "Jag har eget intresse för fördjupningsinriktningen och har valt fördjupningsinriktning på egen hand". (n = 55)

Diagram 11 visar majoriteten av de 55 respondenter har svarat eget intresse för ämnet spelar stor roll i sin val av fördjupningsinriktning, varav 45% av respondenterna svarat att det har mycket stor betydelse i sin val. Dock 2% av de respondent har svarat intresse för ämnet spelar inte roll i sina val av fördjupningsinriktning.

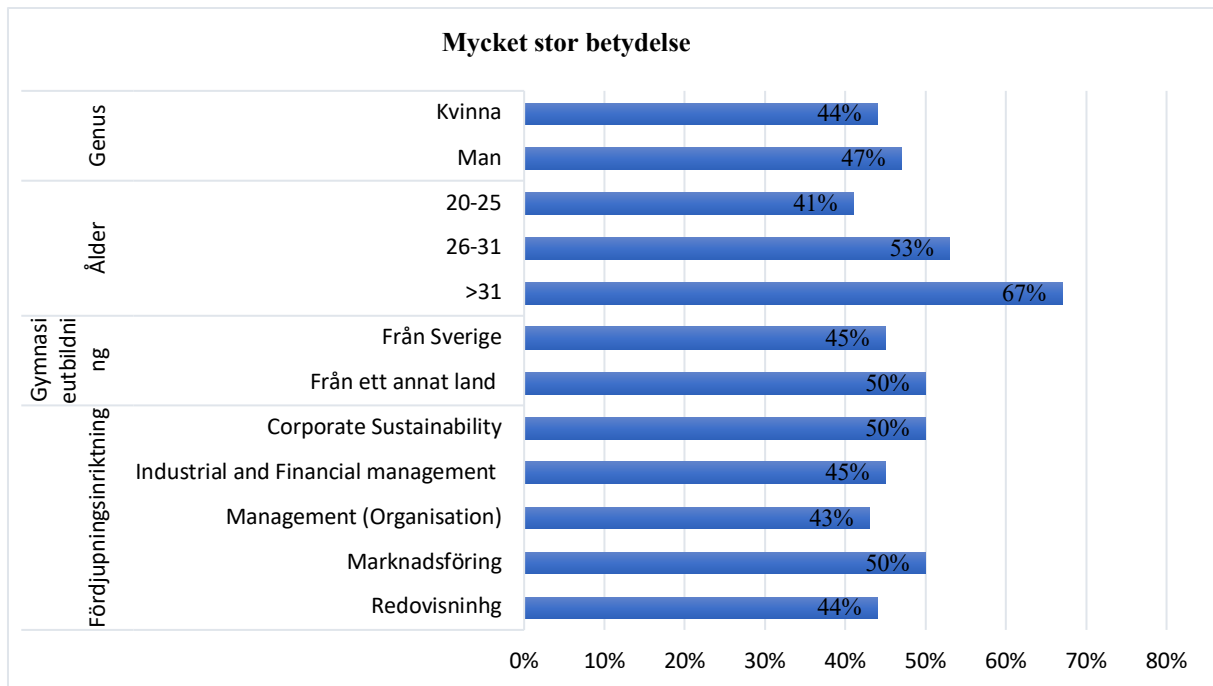

Diagram 12, Övergripande information av de respondenter som svarade mycket stor betydelse i diagram 11. (n=25)

Som framgår av diagram 12, skillnaden mellan kvinnor och män är liten. Däremot diagrammen visar ju äldre respondenten är desto är intresse för ämnet spelar stor roll i sin val av fördjupningsinriktning. För respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land, intresse för ämnet har 5% högre betydelse i sina val jämfört med respondenter som har gymnasieutbildning från Sverige. Corporate Sustainability (50%) och Marknadsföring (50%) är de största fördjupningsinriktningar som valdes bland respondenterna som svarade intresse för ämnet har mycket stor betydelse.

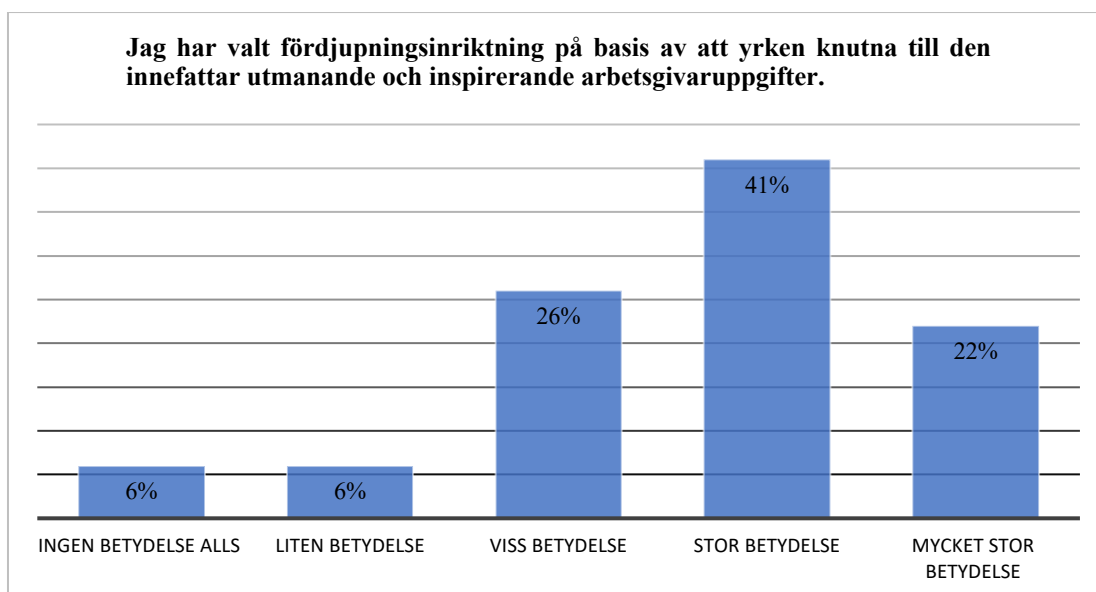

Diagram 13, Fördelningen av respondenternas svar på faktorn "Jag har valt fördjupningsinriktning på basis av att yrken knutna till den innefattar utmanande och inspirerande arbetsgivaruppgifter". (n = 54)

Diagram 13 visar att majoriteten av respondenter väljer sin fördjupningsinriktning på basis av att yrken knutna till den innefattar utmanande och inspirerande arbetsuppgifter. Det finns dock 6% av de respondenter som svarade att utmanande och inspirerande arbetsuppgifter har ingen betydelse alls i deras val av fördjupningsinriktning.

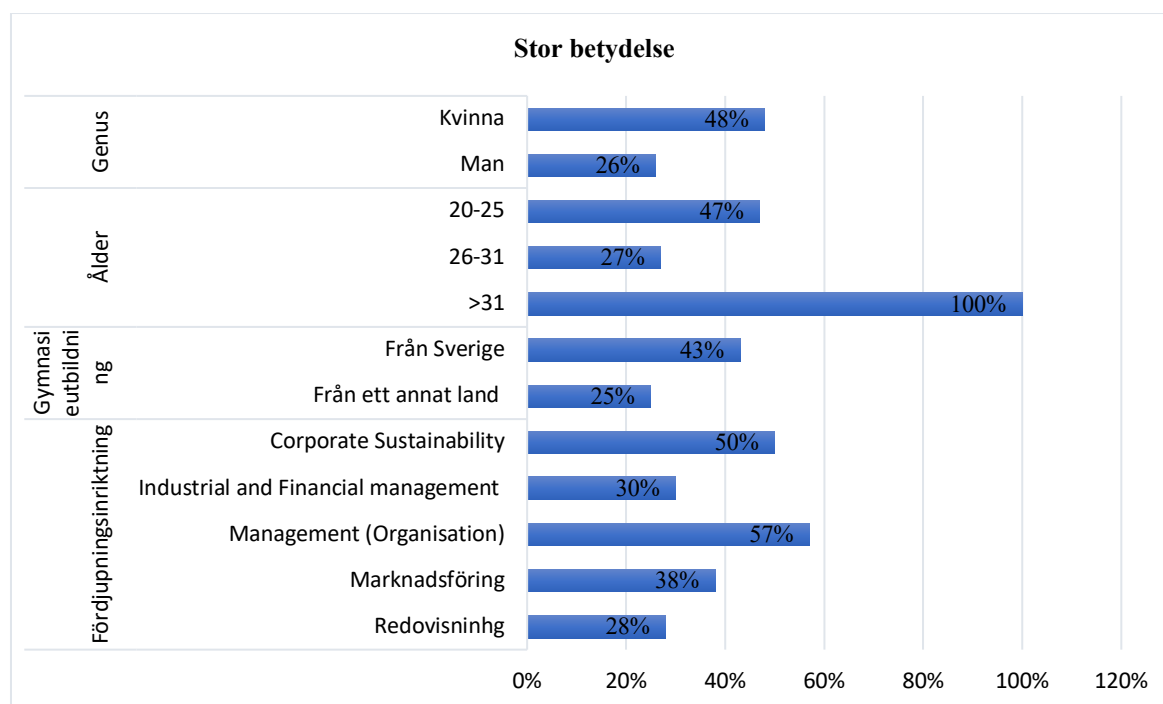

Diagram 14, Övergripande information av de respondenter som svarade stor betydelse i diagram 13. (n=22)

Som framgår av diagram 14, andelen kvinnor (48%) är hög i jämförelse med andelen män (26%). Diagrammet visar att för kvinnliga respondenter spelar utmanande och inspirerande arbetsuppgifter stor roll i deras val av fördjupningsinriktning i jämförelse med manliga respondenter. Vidare visar diagrammen att respondenter som är äldre än 31 år (100%) och som har gymnasieutbildning från Sverige (43%) väljer sin fördjupningsinriktning på basis av att yrken knutna till den innefattar utmanande och inspirerande arbetsuppgifter jämfört med respondenter som tillhör andra åldersgrupper och som har gymnasieutbildning från ett annat land. Management (Organisation) (57%) och Corporate Sustainability (50%) är de största som valdes av respondenterna som svarade att utmanande och inspirerande arbetsuppgifter har stor betydelse i sina val av fördjupningsinriktning.

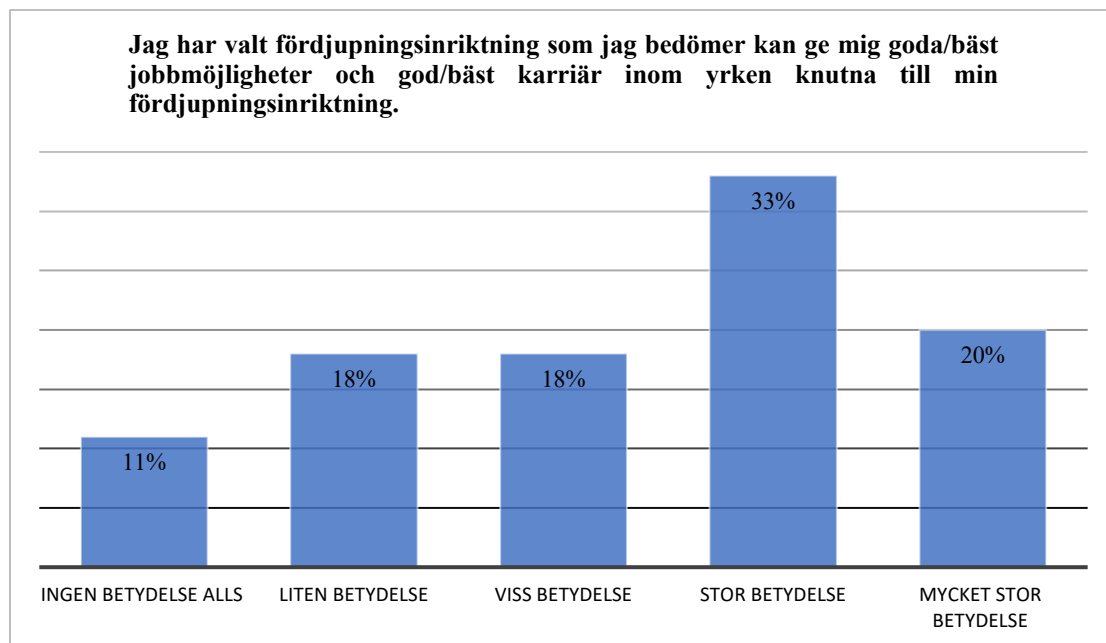

Diagram 15, *Fördelningen av respondenternas svar på faktorn "Jag har valt fördjupningsinriktning som jag bedömer kan ge mig goda/bäst jobbmöjligheter och god/bäst karriär inom yrken knutna till min fördjupningsinriktning". (n = 55)*

Diagram 15 visar 11% av de 55 respondenterna svarade att jobbmöjligheter/karriärmöjligheter har ingen betydelse alls i sina val av fördjupningsinriktning. Däremot har majoriteten svarat jobbmöjligheter/karriärmöjligheter har någon typ av betydelse (liten/viss/stor/mycket stor) i deras val av fördjupningsinriktning.

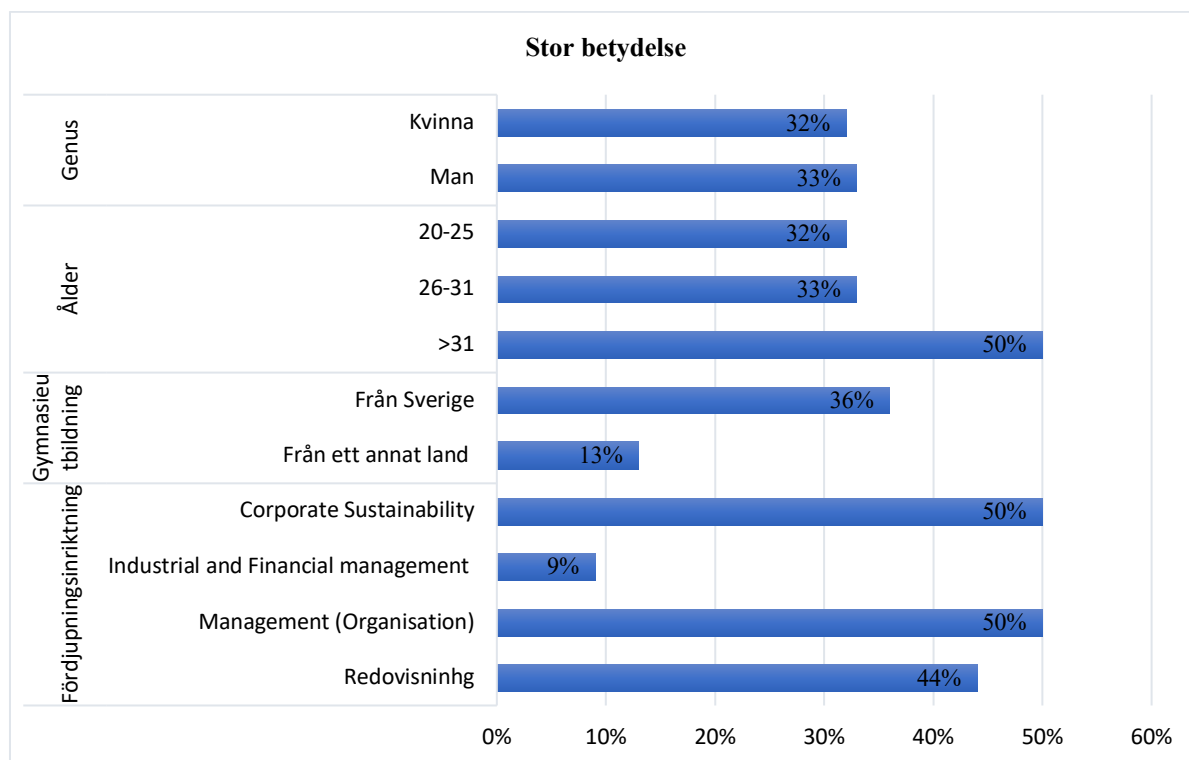

Diagram 16, *Övergripande information av de respondenter som svarade stor betydelse i diagram 15. (n=18)*

Som framgår av diagram 16, skillnaden mellan kvinnor och män är liten. Andelen respondenter som tillhör åldersgruppen >31 år (50%) är hög i jämförelse med andel åldersgruppen yngre än 31 år. Resultatet visar att för äldre respondenter har jobbmöjligheter/karriärmöjligheter stor betydelse för deras val jämfört med yngre respondenter. Vidare visar diagrammen jobbmöjligheter/karriärmöjligheter har stor betydelse för respondenter som har gymnasieutbildning från Sverige. Corporate Sustainability (50%) och Management (Organisation) (50%) är de största fördjupningsinriktningar som valdes av respondenterna.

4.2.2. Faktorer som har rankat låg

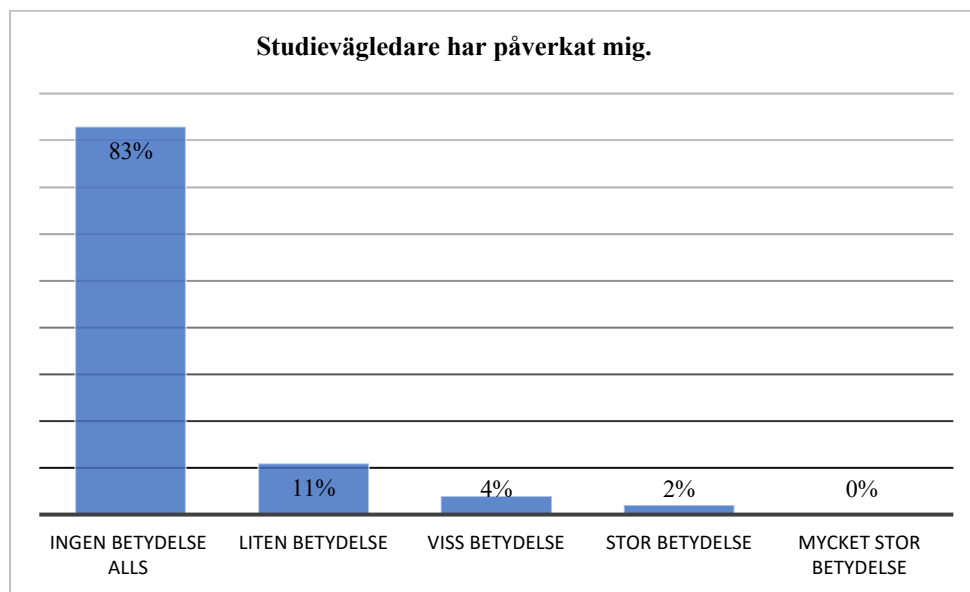

Diagram 17, Fördelningen av respondenternas svar på faktorn "Studievägledare har påverkat mig". (n = 54)

Diagram 17 visar 83% av de 54 respondenterna har svarat studievägledare har ingen betydelse alls i deras val av fördjupningsinriktning.

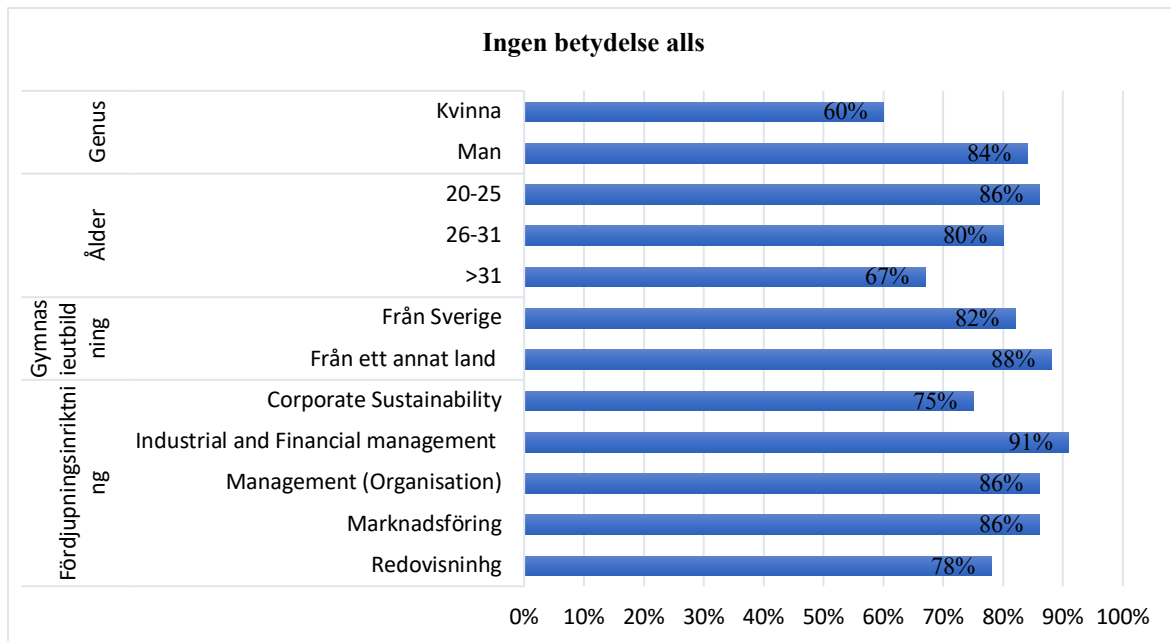

Diagram 18, Övergripande information av de respondenter som svarade ingen betydelse alls i diagram 17. (n=45)

Som framgår av diagram 18, andel män (84%) är hög i jämförelse med andel kvinnor (60%). Det finns ingen stor skillnad mellan åldersgruppen 20–25 och 26–31, men för respondenter som tillhör åldersgruppen >31 år har studievägledare en större påverkan för deras val jämfört med respondenter yngre än 31 år. Skillnaden mellan respondenter som har olika gymnasieutbildning är liten, det vill säga båda blir inte påverkade av studievägledare lika lite. De största fördjupningsinriktningar som valdes bland respondenter som svarade studievägledare har ingen betydelse alls är Industrial and Financial management (91%), Marknadsföring (86%) och Management (Organisation) (86%).

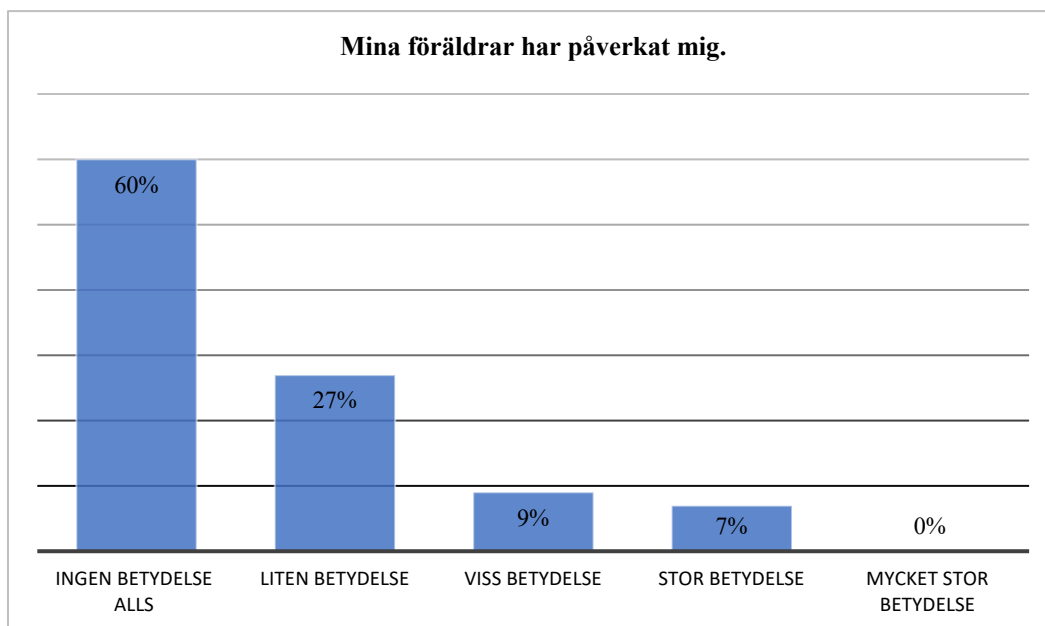

Diagram 19, Fördelningen av respondenternas svar på faktorn "Mina föräldrar har påverkat mig". (n = 55)

Diagram 19 visar för 60% av de 55 respondenter föräldrar har ingen påverka i sin val av fördjupningsinriktning.

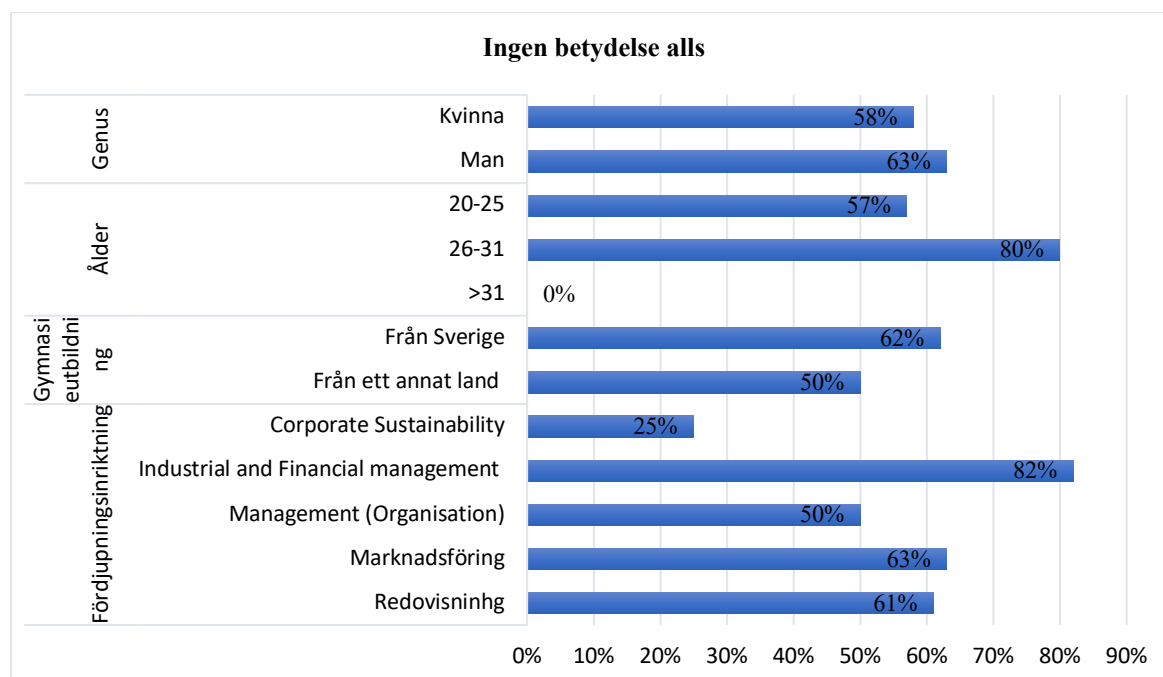

Diagram 20, Övergripande information av de respondenter som svarade ingen betydelse alls i diagram 19. (n=33)

Som framgår av diagram 20, skillnaden mellan kvinnliga och manliga respondenter är liten. Med hänsyn till ålder på respondenterna är det åldersgruppen 26–31 (80%) svarat påståendet spelar inte alls roll i sin val av fördjupningsinriktning. Andelen respondenter som har gymnasieutbildning från Sverige (62%) är hög i jämförelse med andelen respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land (50%). Fördjupningsinriktningar som valdes bland respondenter där föräldrar har ingen betydelse alls för deras val av fördjupningsinriktning är Industrial and Financial management (82%) och Marknadsföring (63%) de största.

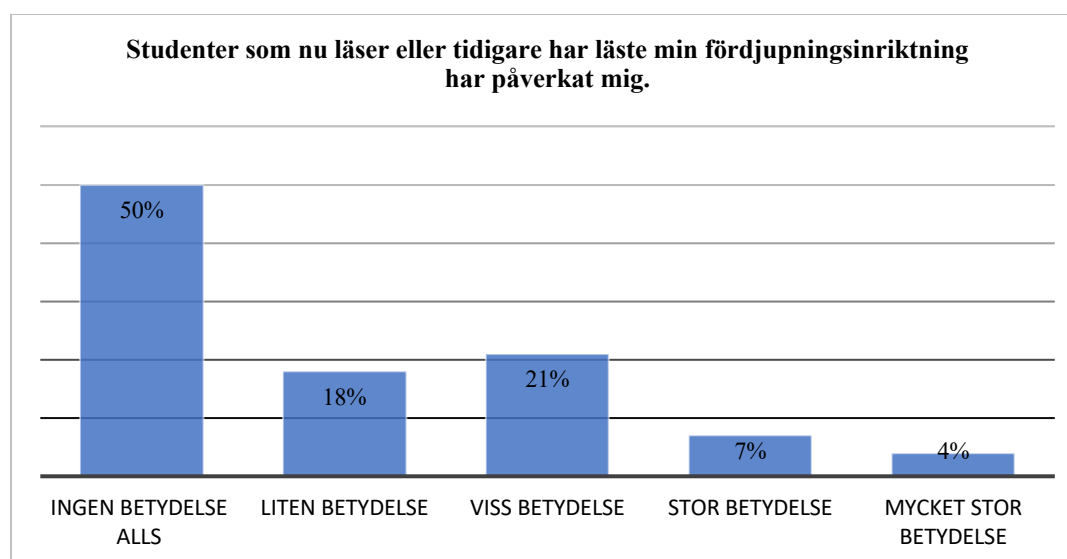

Diagram 21, Fördelningen av respondenternas svar på faktorn "Studenter som nu läser eller tidigare har läst min fördjupningsinriktning har påverkat mig". (n = 56)

Diagram 21 visar att 50% av respondenterna har svarat att studenter som har läst fördjupningsinriktningen tidigare har ingen betydelse alls i deras val av fördjupningsinriktning. Däremot visar diagrammet att studenter som nu läser eller har tidigare läst fördjupningsinriktningen har någon typ av betydelse (liten/viss/stor/mycket stor) i respondenternas val av fördjupningsinriktning.

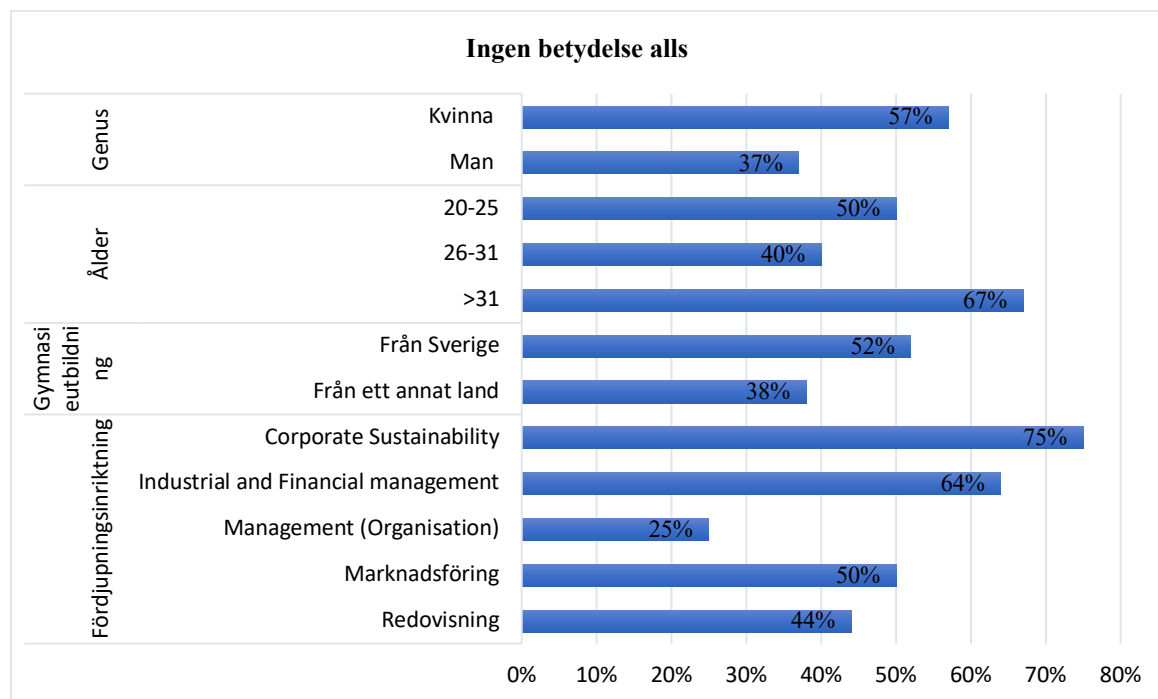
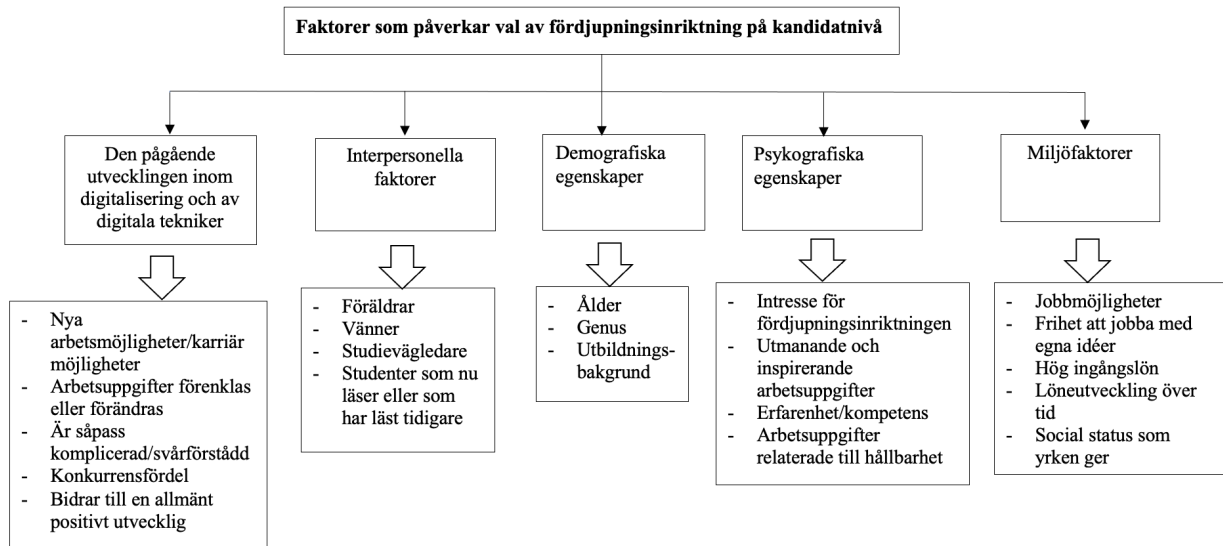

Diagram 22, Övergripande information av de respondenter som svarade ingen betydelse alls i diagram 21. (n=28)

Som framgår av diagram 22, andelen manliga respondenter (37%) är låg i jämförelse med andelen kvinnliga respondenter (57%). Resultatet visar att studenter som nu läser eller tidigare har läst fördjupningsinriktningen har mer påverkan på manliga respondenter än kvinnliga respondenter. Skillnaden mellan åldersgrupperna är liten, men andelen respondenter som är äldre än 31 år blir minst påverkade av studenter som har tidigare läst deras fördjupningsinriktning. Respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land är minst påverkade av tidigare studenter. De största fördjupningsinriktningar som valdes bland respondenter som svarade studenter som nu läser eller tidigare har läst deras fördjupningsinriktning har ingen betydelse alls i sin val av fördjupningsinriktning är Corporate Sustainability (75%) och Industrial and Financial management (64%).

5. Diskussion

I detta avsnitt diskuteras studiens resultat i relation till tidigare forskning. Kapitlet är uppdelat i två delar. En för varje frågeställning.

Figur 2. Faktorer som påverkar val av fördjupningsinriktning.

Undersökningsmodellen som kan ses ovan i Figur 2 illustrerar hur resultaten har stöd av den teoretiska referensramen för att finna svar på forskningsfrågorna. Svaren från enkätundersökningen har gett oss förståelse dels för hur digitalisering och digitala tekniker påverkar studenters val av fördjupningsinriktning men också hur andra faktorer påverkar deras val. Detta har legat till grund för jämförelse med tidigare studier.

5.1 Digitalisering och digitala tekniker

Den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker förändrar samhället och följaktligen organisationer. För att en organisation ska vara konkurrenskraftigt i marknaden krävs implementering av nya produkter, processer och system (Lawson & Samson, 2001). Utvecklingen ställer krav på att det sker förändring inom branschen organisationer föredrar därför att anställa arbetskraft med kompetens inom digitala tekniker. Det innebär högre krav på de personer som anställs för att säkerställa att företagets framgång. (Digital marketing institute, 2018)

Det finns inga teorier som kan kopplas direkt till den första frågeställningen. Det vill säga studier kring hur digitalisering påverkar val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. För att besvara första frågeställningen har vi tagit tidigare studier kring digitaliseringens påverkan på arbetsmarknaden och försökt koppla ihop dessa med studenternas svar på enkätundersökningen.

Resultatet som presenteras i diagram 1 visar att alla respondenter tycker att den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker skapar nya

arbetsmöjligheter/karriärmöjligheter inom yrken knutna till de fördjupningsinriktningar de har valt. Respondenternas svar varierar med hur mycket de instämmer med påståendet men det finns ingen som svarade att utvecklingen leder till arbetslöshet. Resultatet går i linje med tidigare studier (Autor, 2014; Orlikowski et al. 1993; Fitzgerald et al. 2014) kring digitaliseringens påverkan på arbetsmarknaden. Studierna hävdar att utvecklingen skapar nya arbetsmöjligheter snarare än att arbetstillfällena minskar. Vidare förstärker diagram 9 att alla respondenter tycker att den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker bidrar till en allmänt positiv utveckling inom yrken knutna till den fördjupningsinriktning de har valt.

Diagram 5 visar att 57% eller mer än hälften av respondenter tycker inte att den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker är så pass komplicerad/svårförstådd inom yrken relaterade till fördjupningsinriktningar de har valt. En förklaring kan vara att de flesta respondenterna är under 30 år, flesta är mellan 20–25 år. Denna generation har vuxit upp med digital teknik och de har lätt att lära/anpassa sig till nya teknologier som jobbet kräver (Van Dijk, 2006). Fossen & Sorgner (2018) menar också att ersättningen av arbetskraft på grund av digitaliseringen har länge förekommit men arbetskraften har lärt sig att anpassa sig. Detta är något som vårt resultats underlag också visar. Enligt diagram 7 tycker majoriteten att de har så pass god kunskap om den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker att de tror att den kan utgöra en konkurrensfördel för dem.

Trots att de tre påståendena visar att respondenter är generellt positivt påverkade av digitaliseringens utveckling. Dock visar diagram 3 att 78% av de 23 respondenterna svarade att den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker medför eller kan medföra att arbetsuppgifter förenklas eller förändras på sätt som inte står i samklang med deras utbildningskompetens/arbetslivserfarenhet inom yrken knutna till fördjupningsinriktningar de har valt. Respondenternas svar varierar hur mycket de instämmer med påståendet, men det visar ändå en del av respondenter tänker på att hur utvecklingen kan leda till ersättning av vissa arbetsuppgifter. Detta går i linje med Breman (2015) som påpekar att digitaliseringen har varit komplement till välutbildade anställda. Däremot i framtiden kan även avancerade jobb och arbetsuppgifter komma att kunna ersättas av digitala tekniker. Det betyder att arbetsuppgifter som vi känner idag kommer kanske att försvinna. Även PwC (2020) och Stiftelsen för Strategisk Forskning (2014) visar att förutom möjligheterna finns också ett hot. Där tekniken effektiviserar finns det risk att olika positioner blir föråldrade och därmed försvinner.

Vi vet nu att en del av respondenterna påverkades av digitalisering negativt i sin val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. Det vill säga utvecklingen kan utgöra en risk i framtiden när de söker jobb. Detta går att se i diagram 3 och 5. Dels förändrar digitaliseringens utveckling arbetsuppgifter, t.ex. man jobbar med någonting som inte står i samklang med utbildningen man har och dels är utvecklingen så pass komplicerad/svårförstådd inom yrken relaterade till en viss/vissa fördjupningsinriktningar. På grund av detta har några av respondenterna valt bort någon/några fördjupningsinriktningar som de egentligen skulle vilja läsa framför den fördjupningsinriktning de faktiskt har valt. Tabell 5 visar att 9% av respondenterna har valt bort någon/några fördjupningsinriktningar på grund av den pågående

utvecklingen inom digitalisering i de yrkena knutna till fördjupningsinriktningen de vill läsa tidigare. Vidare visar tabell 7 att Finansiell ekonomi är den största fördjupningsinriktning som valdes bort mest.

5.1.1 kön, ålder och utbildningsbakgrund

Resultaten visar att manliga respondenter är mer påverkade av den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker vid val av fördjupningsinriktning än de kvinnliga respondenterna. Enligt tabell 3 är manliga respondenter 13% mer påverkade av digitaliseringen. Krieger-Boden & Sorgner (2018) hävdar att när det kommer till yrken som kräver utbildning, d.v.s. högskoleutbildning, löper kvinnor högre risk att förlora sina jobb p.g.a. automatisering. Vårt resultat visar att både kvinnor och män är positivt inställda till att utvecklingen skapar arbetsmöjligheter snarare tar bort arbeten, vårt att nämna är att andelen män i den här gruppen är större än kvinnor. Dock är det svårt att se om kvinnor är negativt påverkad utifrån vårt resultat.

Vidare visar resultaten att respondenter som är mellan 20–25 år är mest påverkade av den pågående utvecklingen inom digitalisering och digitala tekniker. Denna generation har vuxit upp med digital teknik och de har lätt att lära/anpassa sig till nya teknologier (Van Dijk, 2006). Därför är de generellt påverkade positivt av utvecklingen.

Tabell 3 visar andelen respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land än Sverige och att de är 4% mer påverkad av digitaliseringen. Skillnaden är liten, men beroende på bakgrund kan man ha olika uppfattning av digitalisering och digitala tekniker. Tan & Laswad (2007) menar att omgivningsfaktor och kulturell bakgrund kan påverka studenters val av fördjupningsinriktning. Eftersom det är få respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land och det inte heller är känt vilket land de har studerat i, är det svårt att dra en slutsats av det.

5.2 Andra faktorer som påverkar val av fördjupningsinriktning

För att besvara andra frågeställningen har vi ställt frågan på enkätundersökningen vilka andra faktorer som påverkar respondenters val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. Resultaten visar att de största faktorerna som påverkar val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå ligger under psykografiska egenskaper. Dessutom bekräftar denna studies resultat tidigare studiers slutsatser om att intresse för ämnet och utmanande samt inspirerande arbetsuppgifter är det primära inflytandet när det gäller val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå (Strasser et al. 2002; Beggs et al. 2008).

Utöver psykografiska egenskaper har även miljöfaktorer en stor inverkan på studenters val av fördjupningsinriktning. Malgwi et al. 2005, noterade att framtida jobb möjligheter är en faktor som påverkar studenters val av fördjupningsinriktning. Vårt resultat visar också att

jobbmöjligheter/karriärmöjligheter har stor inverkan på respondenternas val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå.

Vidare visar resultaten att interpersonella faktorer har betydligt lägre inverkan i studenters val av fördjupningsinriktning. Studievägledare, föräldrar och studenter som nu läser eller tidigare har läst sina fördjupningsinriktningar har ingen signifikant påverkan på respondenternas val av fördjupningsinriktning. Detta resultat ligger i linje med de slutsatser som visas av Strasser et al. (2002).

5.2.1 Kön och utbildningsbakgrund

Resultaten visar att både kvinnliga och manliga respondenter påverkades lika mycket i deras intresse av fördjupningsinriktning och jobbmöjligheter/karriärmöjligheter. Däremot är det möjligt att se i diagram 14 att kvinnor är starkt påverkade av utmanande och inspirerande arbetsuppgifter inom yrken knutna till den fördjupningsinriktning de har valt jämfört med män. Vidare (Bilaga 2) påstående 9 och 10 visar att män är mer påverkade av ingångslön och löneutvecklingen över tid jämfört med kvinnor. Resultatet av denna studie går i linje med de slutsatser som dras av Malgwi et al. (2005). Det vill säga kvinnor är mer påverkade av utmanande och inspirerande arbetsuppgifter medan män påverkas mer av ingångslön och löneutveckling.

Baserat på forskningsresultat från tidigare studier (Auyeung och Sand, 1997; Tan och Laswad, 2007) har vi undersökt ifall det finns skillnad mellan respondenter som har gymnasieutbildning från Sverige och från ett annat land. Därmed pekar det resultat vi ser i (Bilaga 2) påstående 2 och 3 att andelen respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land som svarade att föräldrar och vänner har viss betydelse är hög i jämförelse med andelen respondenter som har gymnasieutbildning från Sverige. Det vill säga resultatet visar att respondenter som har gymnasieutbildning från ett annat land är mer påverkad av sina föräldrar och vänner i sitt val av fördjupningsinriktning än respondenter som har gymnasieutbildning från Sverige. Men eftersom det är få som har gymnasieutbildning från ett annat land, kan det vara svårt att dra en slutsats.

6. Slutsats

I detta sista kapitel följer de slutsatser vi har kunnat dra till följd av studien. De huvudsakliga resultaten av studien presenteras för att till sist ge förslag på vidare forskning.

Syftet med studien är att utforska den tekniska utvecklingens betydelse för yrkesval och karriärvägar. Detta genom att undersöka studenters agerande vid val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. Vidare syftar uppsatsen till att undersöka andra bakomliggande faktorer med betydelse för yrkesval och karriärvägar.

Forskningsfråga 1: *Hur påverkar den pågående utvecklingen inom digitalisering och digital teknik studenters val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå?*

Slutsats: Resultatet visar generellt att den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker påverkar studenters val av fördjupningsinriktning positivt. Det vill säga att utvecklingen påverkar studenter på ett sådant sätt att de tycker att det skapar nya arbetsmöjligheter/karriärmöjligheter. Dessutom tycker studenter att digitaliseringen bidrar till en positiv utveckling inom yrken knutna till fördjupningsinriktningar de har valt.

Resultatet visar att oavsett genus, ålder och utbildningsbakgrund är en tredjedel av respondenterna påverkade av digitalisering och digitala tekniker i deras val av fördjupningsinriktning. De tre faktorer som bedömdes vara viktiga för respondenterna är:

1. Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker skapar nya arbetsmöjligheter/karriärmöjligheter inom yrken knutna till fördjupningsinriktningen de har valt.
2. Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker bidrar till allmänt positivt utveckling inom yrken knutna till fördjupningsinriktningen de har valt.
3. Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker kan utgöra en konkurrensfördel för att respondenterna tycker att de har goda kunskaper inom digitala tekniker.

Vidare faktorer som bedömdes vara oviktiga för respondenterna vid val av fördjupningsinriktning är:

1. Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker är så pass komplicerad/svårförstådd inom yrken relaterade till en viss/vissa fördjupningsinriktningar att jag därför har valt bort en viss/vissa av dem.

Detta stöds av resultaten relaterade till fördjupningsinriktningar som valdes bort. De visar att en fjärdedel av de respondenter som påverkades av digitalisering och digitala tekniker har valt bort någon/några fördjupningsinriktningar. Eftersom utvecklingen påverkar studenter på ett positivt sätt är det bara 24% som har valt bort en eller flera fördjupningsinriktning(ar).

Forskningsfråga 2: *Vilka andra faktorer påverkar studenters val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå?*

Slutsats: När det gäller andra faktorer som påverkar val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå ligger vårt resultat i linje med tidigare studier. Strasser et al., 2002; Malgwi et al., 2005; Beggs et al., 2008, hävdar att intresse för ämnet är en huvudfaktor som påverkar studenters val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. Vårt resultat visar också att intresse för ämnet är den högst rankade faktorn som påverkar val av fördjupningsinriktning. Enligt Malgwi et al., (2005) rankas jobbmöjligheter/karriärmöjligheter som näst högsta faktorn som

påverkar val av fördjupningsinriktning. Vårt resultat tyder på att jobba med inspirerande och utmanande arbetsuppgifter rankas som näst högsta faktorn. Vidare visar resultatet jobbmöjligheter/karriärmöjligheter som tredje högst rankade faktorn som påverkar studenters val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. Påverkan från studievägledare, föräldrar samt studenterna som läser nu eller har läst fördjupningsinriktningen innan rankades väldigt lågt baserat på respondenternas svar. Detta ligger i linje med Strasser et al. (2002) som antyder att studievägledare och även föräldrar inte har stor betydelse för studenterna i deras val av inriktning.

Studien som har utförts har dessvärre varit begränsad i flera sammanhang, bl.a. få deltagare i enkäten/låg svarsfrekvens. Utöver detta hade det varit fördelaktigt att ta reda på fler möjliga faktorer som spelar in vid valet av fördjupningsinriktning samt efterforska vad för ytterligare påverkan digitaliseringens utveckling har på arbetsmarknaden. De faktorer och för-/nackdelar vi har tagit upp i vår studie täcker förmodligen inte allt som är av intresse. Det bör nämnas att detta är den första studien i Sverige som belyser dessa frågor som vi har ställt. Ifall mer tid och resurser hade funnits hade studien kunnat bli mer djupgående och analysera en större population med mer data för att nå en slutsats. Dock lägger den här studien en grund för vad som kan anses vara ett framtida forskningsområde.

6.1 Förslag till framtida forskning

Studien visar att digitalisering spelar roll i valet av fördjupningsinriktning och den kommer fortsätta att vara relevant framöver. Däremot har studien flera begränsningar som kan hanteras i framtida forskningar. Innan vi gjorde studien hade vi som tanke att fördjupningsinriktningen som Redovisning är mest drabbat av digitalisering och var förmodligen den fördjupningsinriktning som valdes bort mest på grund av utvecklingen. Däremot visar studien att Finans är den fördjupningsinriktning som valdes bort mest. Men på grund av låg svarsfrekvens i vår studie är det svårt att dra en säker slutsats kring vilka fördjupningsinriktningar som blir mindre eftertraktade på grund av den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker. Framtida studier kan göras med fler deltagare för att se vilka fördjupningsinriktningar som riskerar att förlora studenter på grund av utvecklingen.

Någonting som vi lärt oss är att digitaliseringens fördelar uppfattas av studenter som fler än de potentiella nackdelar som finns vid val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå. Dessutom har digitaliseringen olika betydelse för alla. Studien gjordes enbart på Handelshögskolan i Göteborg vilket gjorde att mindre grupper undersöktes dessutom var vår svarsfrekvens låg. Framtida studier kan göras på andra högskolor/universitet som ligger t.ex. i olika geografiska regioner. Därmed kan studien studera likheter och skillnader mellan högskolor/universitet vilket kan resultera i en annan slutsats än den vi har dragit.

Källförteckning

Avhandling

Fossen, F. M., Sorgner, A. (2018). *The effects of digitalization on employment and entrepreneurship. This version: June 8, 2018*. Hämtad från http://conference.iza.org/conference_files/MacroEcon_2018/sorgner_a21493.pdf [2021-01-05]

Graetz, G., & Michaels, G. (2015). *Robots at Work*. CEP Discussion Paper nr 1335. Hämtad från <https://cep.lse.ac.uk/pubs/download/dp1335.pdf> [2021-02-01]

Debattartikel

Blix, M. (2015) Produktivitetstillväxt – hot och möjligheter. *Ekonomisk debatt nr 5*. Hämtad (2021-02-01) från http://www.martenblix.com/uploads/6/2/7/2/62723607/blix_produkativitetstillv%C3%A4xt_ekonomisk_debatt_2015_5.pdf

Facklitteratur

Denscombe, M. (2018). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna* (4 uppl.). Lund: Studentlitteratur AB.

Ek, I., & Ek, T. (2020) *Digitalisering i företag* (1 uppl.). Lund: Studentlitteratur AB.

Eliasson, A. (2018). *Kvantitativ metod från början* (4 uppl.). Lund: Studentlitteratur AB.

Rapport

Breman, A. (2015). *Underlagsrapport till analysgruppen arbetet i framtiden*. Hämtad (2020-12-15) från <https://www.regeringen.se/contentassets/17116303997443d69a6692270d963b01/underlagsrapport-diginomics-och-arbetet-i-framtiden.pdf>

Civilekonomerna. (2019). *Civilekonomer - tre år efter examen 2019*. Hämtad från https://civilekonomerna.se/sites/default/files/201904/Rapport%20Examensa%E2%95%A0%C3%A8r%202015_webb.pdf [2020-11-17]

Stiftelsen för strategisk forskning. (2014). *Vartannat jobb automatiseras inom 20 år. – utmaningar för Sverige*. Hämtad från <https://strategiska.se/app/uploads/folder.pdf> [2020-12-21]

Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Hämtad från https://www.vr.se/download/18.68c009f71769c7698a41df/1610103120390/Forskningsetiska_principer_VR_2002.pdf [2021-02-04]

World economic forum. (2016). *The future of jobs. Employment, skills and workforce strategy for the fourth industrial revolution*. Hämtad från http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs.pdf [2021-01-04]

Vetenskapliga artiklar

Aditya, B. R., Hartanto, R. and Nugroho, L. E. (2018). The Role of IT Audit in the Era of Digitala Transformation.

Autor, d. H. (2014). Polanyi's paradox and the shape of employment growth. 129–178

Auyeung, P. & Sands, J. (1997). Factors influencing accounting students' career choice: a cross-cultural validation study, *Accounting Education*, 6:1, 13–23.

Beggs, J. M., Bantham, J. H., & Taylor, S. (2008). Distinguishing the factors influencing college students' choice of major. *College student journal*, 42:2, 381–395

Boulton-Lewis, G., Buys, L., Lovie-Kitchin, J., Barnett, K. & David, L. (2007). Ageing, Learning, and Computer Technology in Australia. *Educational Gerontology*, 33(3), 253–270.

Downey, J. P., McGaughey, R., & Roach, D. (2011). Attitudes and influences toward choosing a business major: The case of information systems. *Journal of information technology education*. Volume 10, 232–251

Fitzgerald, M., Kruschwitz, N., Bonnet, D., & Welch, M. (2014). Embracing digital technology: A new strategic imperative. *MIT sloan management review*, winter 2014, Vol.55(2), 1–12

Jan A.G.M. van Dijk, J. (2006) Digital divide research, achievements and shortcomings. *Journal & books*. Volume 34(4–5), 221–235.

Krieger-Boden, C., & Sorgner, A. (2018). Labor market opportunities for women in the digital age. *Economics: The Open-Access, Open-Assessment E-Journal*, ISSN 1864–6042, Kiel Institute for the World Economy (IfW), Kiel, Vol. 12, Iss. 2018–28, 1–8

Lawson, B., & Samson, D. (2001). Developing innovation capability in organisations: a dynamic capabilities approach. *International journal of innovation management*, 5(3), 377–400.

Malgwi, C. A., Howe, M. A., & Burnaby, P. A. (2005). Influences on students' choice of college major. *Journal of education for business*, 80:5, 275–282

Strasser, S. E., Ozgur, C., & Schroeder, D. L. (2002). Selecting a business college major: An analysis of criteria and choice using the analytical hierarchy process. *Mid-American journal of business*, vol.17, 47–56

Tan, L. M., & Laswad, F. (2007). Students' beliefs, attitudes and intentions to major in accounting. *Accounting Education: An international journal*, 15:2, 167–187.

Uppslagsverk

Nationalencyklopedin. (u.å:b).*Digitalisering*. Hämtad (2020-12-16) från <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/digitalisering>

Webbsidor

Digital marketing institute. (2018). *The impact of automation on digital marketing jobs*. Hämtad (2020-12-16) från <https://digitalmarketinginstitute.com/blog/the-impact-of-automation-on-digital-marketing-jobs>

PwC. (2020). *Framtidens arbetstagare: Redo att vässa sina digitala talanger*. Hämtad 2020-11-18 från <https://www.pwc.se/sv/publikationer/xlos/framtidens-arbetstagare.html>

PwC. (u.å:a). *Artificiell Intelligens. Maskiner som lär sig själva– och ersätter människan?* Hämtad ifrån <https://www.pwc.se/sv/pdf-reports/finansiell-sektor/machine-learning-interaktiv.pdf>

Science. (2021). *Deskriptiva analyser: att beskriva data*. Hämtad (2021-1-5) från https://science.nu/lektion/deskriptiva-analyser/#Deskriptiva_analyser1

Bilaga 1. Följande tabell visar en sammanställning av hur många som har svarat på fråga 6 och i vilken utsträckning de instämmer i nedanstående påståenden.

Påstående	Kategori	Antal Personer (%)	Genus		Ålder			Gymnasieutbildning		Fördjupningsriktning							
			Kvinnor/ Antal kvinnor (%)	Män/ Antal män (%)	20-25 /Antal (%)	26-31/ Antal (%)	>31/ Antal (%)	Från Sverige/ Antal (%)	Från ett annat land/ Antal (%)	Marknadsföring/ Antal (%)	Management (Organisation)/ Antal (%)	Redovisning/ Antal (%)	Industrial and Financial management/ Antal (%)	International business/ Antal (%)	Finansell ekonomi/ Antal (%)	Corporate Sustainability/ Antal (%)	
(1) Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker skapar nya arbetsområden/karriärmöjligheter inom yrken knutna till den fördjupningsriktningen jag har valt. (n=16)	Instämmer inte alls	0	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
	Instämmer i liten grad	1/16 (6%)	1/10 (10%)	0 (0%)	1/12 (8%)	0 (0%)	0 (0%)	1/13 (8%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1/1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
	Instämmer i viss grad	5/16 (31%)	4/10 (40%)	1/6 (17%)	4/12 (33%)	1/3 (33%)	0 (0%)	3/13 (23%)	2/3 (67%)	2/7 (29%)	1/2 (50%)	1/1 (100%)	1/4 (25%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
	Instämmer i stor grad	7/16 (44%)	2/10 (20%)	5/6 (83%)	6/12 (50%)	0 (0%)	1/1 (100%)	6/13 (46%)	1/3 (33%)	3/7 (42%)	1/2 (50%)	0 (0%)	2/4 (50%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1/1 (100%)
	Instämmer i mycket stor grad	3/16 (19%)	3/10 (30%)	0 (0%)	1/12 (8%)	2/3 (67%)	0 (0%)	3/13 (23%)	0 (0%)	2/7 (29%)	0 (0%)	0 (0%)	1/4 (25%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
(2) Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker medför eller kan medföra att arbetsuppgifter förenklas eller på andra sätt förändras i en, i min mening, negativ riktning. (ex. På så sätt som inte står i samklang med yrkesutbildningen och yrkesrollen) (n=23)	Instämmer inte alls	5/23 (22%)	4/12 (33%)	1/11 (9%)	4/16 (25%)	1/6 (17%)	0 (0%)	5/19 (26%)	0 (0%)	1/8 (13%)	1/4 (25%)	1/3 (33%)	1/5 (20%)	1/1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
	Instämmer i liten grad	7/23 (30%)	3/12 (25%)	4/11 (36%)	5/16 (31%)	1/6 (17%)	1/1 (100%)	5/19 (26%)	2/4 (50%)	3/8 (38%)	2/4 (50%)	0 (0%)	1/5 (20%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1/1 (100%)
	Instämmer i viss grad	6/23 (26%)	4/12 (33%)	2/11 (18%)	4/16 (25%)	2/6 (33%)	0 (0%)	5/19 (26%)	1/4 (25%)	3/8 (38%)	0 (0%)	0 (0%)	3/5 (60%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
	Instämmer i stor grad	4/23 (17%)	1/12 (8%)	3/11 (27%)	2/16 (13%)	2/6 (33%)	0 (0%)	3/19 (16%)	1/4 (25%)	0 (0%)	1/4 (25%)	2/3 (67%)	0 (0%)	0 (0%)	1/1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
	Instämmer i mycket stor grad	1/23 (4%)	0 (0%)	1/11 (9%)	1/16 (6%)	0 (0%)	0 (0%)	1/19 (5%)	0 (0%)	1/8 (13%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
(3) Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker är såpass komplicerad/svår förstådd inom yrken relaterade till en fördjupningsriktning att jag därför har valt bort en viss/sissa av dem. (n=23)	Instämmer inte alls	13/23 (57%)	8/12 (67%)	5/11 (45%)	9/16 (56%)	4/6 (67%)	0 (0%)	12/19 (63%)	1/4 (25%)	5/8 (62%)	3/4 (75%)	2/3 (67%)	2/5 (40%)	1/1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
	Instämmer i liten grad	6/23 (26%)	4/12 (33%)	2/11 (18%)	5/16 (31%)	1/6 (17%)	0 (0%)	5/19 (26%)	1/4 (25%)	3/8 (38%)	1/4 (25%)	0 (0%)	2/5 (40%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
	Instämmer i viss grad	3/23 (13%)	0 (0%)	3/11 (27%)	2/16 (13%)	0 (0%)	1/1 (100%)	1/19 (5%)	2/4 (50%)	0 (0%)	0 (0%)	1/3 (33%)	1/5 (20%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1/1 (100%)
	Instämmer i stor grad	1/23 (4%)	0 (0%)	1/11 (9%)	0 (0%)	1/6 (17%)	0 (0%)	1/19 (5%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1/1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
	Instämmer i mycket stor grad	0	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)

(4)	Jag har så pass god kunskap om den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker att jag tror att den kan utgöra en konkurrensfördel för mig när det gäller t.ex. karriärmöjligheter och löneutveckling inom yrket, känna till den fördjupningsinriktning jag har valt. (n=25)	Instämmer inte alls	1/23 (4%)	1/12 (8%)	0 (0%)	0 (0%)	1/6 (17%)	0 (0%)	1/19 (5%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1/3 (33%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
		Instämmer mer i liten grad	6/23 (26%)	3/12 (25%)	3/11 (27%)	5/16 (31%)	1/6 (17%)	0 (0%)	6/19 (32%)	0 (0%)	3/8 (38%)	1/4 (25%)	0 (0%)	1/5 (20%)	0 (0%)	1/1 (100%)	0 (0%)
(5)	Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker bidrar till en allmänt positiv utveckling inom yrket känna till den fördjupningsinriktning jag har valt. (n=25)	Instämmer inte alls	0	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
		Instämmer i liten grad	3/23 (13%)	1/12 (8%)	2/11 (18%)	2/16 (13%)	1/6 (17%)	0 (0%)	3/19 (16%)	0 (0%)	1/8 (13%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1/1 (100%)	1/1 (100%)	0 (0%)
(4)	Jag har så pass god kunskap om den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker att jag tror att den kan utgöra en konkurrensfördel för mig när det gäller t.ex. karriärmöjligheter och löneutveckling inom yrket, känna till den fördjupningsinriktning jag har valt. (n=25)	Instämmer i viss grad	11/23 (48%)	7/12 (58%)	4/11 (36%)	8/16 (50%)	3/6 (50%)	0 (0%)	8/19 (42%)	3/4 (75%)	4/8 (50%)	2/4 (50%)	2/3 (67%)	2/5 (40%)	0 (0%)	0 (0%)	1/1 (100%)
		Instämmer i stor grad	7/23 (30%)	2/12 (17%)	5/11 (45%)	4/16 (25%)	2/6 (33%)	1/1 (100%)	6/19 (32%)	1/4 (25%)	3/8 (38%)	2/4 (50%)	0 (0%)	2/5 (40%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
(5)	Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker bidrar till en allmänt positiv utveckling inom yrket känna till den fördjupningsinriktning jag har valt. (n=25)	Instämmer i mycket stor grad	2/23 (9%)	2/12 (17%)	0 (0%)	2/16 (13%)	0 (0%)	0 (0%)	2/19 (11%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1/3 (33%)	1/5 (20%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
		Instämmer i stor grad	3/23 (13%)	1/12 (8%)	2/11 (18%)	1/16 (6%)	2/6 (33%)	0 (0%)	3/19 (16%)	0 (0%)	1/8 (13%)	1/4 (25%)	0 (0%)	1/5 (20%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)

Bilaga 2. Följande tabell visar en sammanställning av hur många som har svarat på fråga 7 och i vilken utsträckning de instämmer i nedanstående påstående.

Påstående	Kategori	Antal Personer (%)	Genus			Ålder			Gymnasieutbildning		Fördjupningsinriktning					
			Kvinnor/ Antal (%)	Män/ Antal (%)		20-25/ Antal (%)	26-31/ Antal (%)	>31/ Antal (%)	Från Sverige/ Antal (%)	Från ett annat land/ Antal (%)	Marknadsföring/ Antal (%)	Management (Organisation)/ Antal (%)	Redovisning/ Antal (%)	Industrial and Financial management/ Antal (%)	Corporate Sustainability/ Antal (%)	
(1) Jag har eget intresse för fördjupningsinriktningen och har valt fördjupningsinriktning på egen hand. (n = 55)	Ingen betydelse alls	1/55 (2%)	1/36 (3%)	0 (0%)		1/36 (3%)	0 (0%)	0 (0%)	1/47 (2%)	0 (0%)	1/8 (13%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
	Liten betydelse	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
	Viss betydelse	6/55 (11%)	4/36 (11%)	2/19 (11%)		6/37 (16%)	0 (0%)	0 (0%)	6/47 (13%)	0 (0%)	0 (0%)	1/14 (7%)	2/18 (11%)	3/11 (27%)	0 (0%)	0 (0%)
	Stor betydelse	23/55 (42%)	15/36 (42%)	8/19 (42%)		15/37 (41%)	7/15 (47%)	1/3 (33%)	19/47 (40%)	4/8 (50%)	3/8 (38%)	7/14 (50%)	8/18 (44%)	3/11 (27%)	2/4 (50%)	0 (0%)
	Mycket stor betydelse	25/55 (45%)	16/36 (44%)	9/19 (47%)		15/37 (41%)	8/15 (53%)	2/3 (67%)	21/47 (45%)	4/8 (50%)	4/8 (50%)	6/14 (43%)	8/18 (44%)	5/11 (45%)	2/4 (50%)	0 (0%)

(2) Mina föräldrar har påverkat mig. (n = 55)	Ingen betydelse alls	33/55 (60%)	21/36 (58%)	12/19 (63%)	21/37 (57%)	12/15 (80%)	0 (0%)	29/47 (62%)	4/8 (50%)	5/8 (63%)	7/14 (50%)	11/18 (61%)	9/11 (82%)	1/4 (25%)
	Liten betydelse	15/55 (27%)	10/36 (28%)	5/19 (26%)	9/37 (24%)	3/15 (20%)	3/3 (100%)	13/47 (28%)	2/8 (25%)	3/8 (38%)	4/14 (28%)	5/18 (28%)	2/11 (18%)	1/4 (25%)
	Visst betydelse	5/55 (9%)	3/36 (8%)	2/19 (11%)	5/37 (14%)	0 (0%)	0 (0%)	3/47 (6%)	2/8 (25%)	0 (0%)	2/14 (14%)	1/18 (6%)	0 (0%)	2/4 (50%)
	Stor betydelse	2/55 (7%)	2/36 (6%)	0 (0%)	2/37 (5%)	0 (0%)	0 (0%)	2/47 (4%)	0 (0%)	0 (0%)	1/14 (7%)	1/18 (6%)	0 (0%)	0 (0%)
	Mycket stor betydelse	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
(3) Mina vänner har påverkat mig. (n = 50)	Ingen betydelse alls	21/56 (38%)	17/37 (46%)	4/19 (21%)	15/38 (40%)	6/15 (40%)	0 (0%)	17/48 (35%)	4/8 (50%)	2/8 (25%)	4/14 (29%)	9/18 (50%)	4/11 (36%)	2/4 (50%)
	Liten betydelse	16/56 (29%)	14/37 (38%)	2/19 (11%)	9/38 (24%)	5/15 (33%)	2/3 (67%)	15/48 (31%)	1/9 (11%)	4/8 (50%)	4/14 (29%)	6/18 (33%)	1/11 (9%)	1/4 (25%)
	Visst betydelse	16/56 (29%)	3/37 (8%)	13/19 (68%)	12/38 (32%)	3/15 (20%)	1/3 (3%)	13/48 (27%)	4/9 (44%)	2/8 (25%)	4/14 (29%)	3/18 (17%)	5/11 (45%)	1/4 (25%)
	Stor betydelse	2/56 (4%)	2/37 (5%)	0 (0%)	2/38 (5%)	0 (0%)	0 (0%)	2/48 (4%)	0 (0%)	0 (0%)	1/14 (7%)	0 (0%)	1/11 (9%)	0 (0%)
	Mycket stor betydelse	1/56 (2%)	1/37 (3%)	0 (0%)	0 (0%)	1/15 (7%)	0 (0%)	1/48 (2%)	0 (0%)	0 (0%)	1/14 (7%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
(4) Studieväglidare har påverkat mig. (n = 54)	Ingen betydelse alls	45/54 (83%)	29/35 (60%)	16/19 (84%)	31/36 (86%)	12/15 (80%)	2/3 (67%)	38/46 (82%)	7/8 (88%)	6/7 (86%)	12/14 (86%)	14/18 (78%)	10/11 (91%)	3/4 (75%)
	Liten betydelse	6/54 (11%)	3/35 (6%)	3/19 (16%)	3/36 (8%)	2/15 (13%)	1/3 (33%)	5/46 (11%)	1/8 (13%)	1/7 (14%)	0 (0%)	3/18 (17%)	1/11 (10%)	1/4 (25%)
	Visst betydelse	2/54 (4%)	2/35 (4%)	0 (0%)	2/36 (6%)	0 (0%)	0 (0%)	2/46 (4%)	0 (0%)	0 (0%)	1/14 (7%)	1/18 (6%)	0 (0%)	0 (0%)
	Stor betydelse	1/54 (2%)	1/35 (2%)	0 (0%)	0 (0%)	1/15 (7%)	0 (0%)	1/46 (2%)	0 (0%)	0 (0%)	1/14 (7%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
	Mycket stor betydelse	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
(5) Studenter som nu läser eller tidigare har läste min fördjupningsinriktning har påverkat mig. (n = 50)	Ingen betydelse alls	28/56 (50%)	21/37 (57%)	7/19 (37%)	19/38 (50%)	6/15 (40%)	2/3 (67%)	25/48 (52%)	3/8 (38%)	4/8 (50%)	6/14 (25%)	8/18 (44%)	7/11 (64%)	3/4 (75%)
	Liten betydelse	10/56 (18%)	6/37 (16%)	4/19 (21%)	7/38 (18%)	3/15 (20%)	0 (0%)	9/48 (19%)	1/8 (13%)	2/8 (25%)	2/14 (14%)	5/18 (28%)	1/11 (9%)	0 (0%)
	Visst betydelse	12/56 (21%)	6/37 (16%)	6/19 (32%)	6/38 (16%)	5/15 (33%)	1/3 (33%)	10/48 (20%)	2/8 (20%)	1/8 (13%)	4/14 (29%)	4/18 (22%)	1/11 (9%)	1/4 (25%)
	Stor betydelse	4/56 (7%)	2/37 (5%)	2/19 (11%)	4/38 (11%)	0 (0%)	0 (0%)	2/48 (4%)	2/8 (20%)	0 (0%)	1/14 (7%)	1/18 (6%)	2/11 (18%)	0 (0%)

	Mycket stor betydelse	2/56 (4%)	2/37 (5%)	0 (0%)	1/38 (3%)	1/15 (7%)	0 (0%)	2/47 (4%)	0 (0%)	1/8 (13%)	1/14 (7%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
(6) Jag har valt fördjupningsriktning på basis av den sociala status som yrken kända till fördjupningsriktningen ger. (n = 55)	Ingen betydelse alls	16/56 (29%)	10/37 (27%)	6/19 (32%)	10/38 (26%)	5/15 (35%)	1/3 (33%)	15/48 (31%)	2/9 (22%)	3/8 (38%)	3/14 (21%)	4/18 (22%)	3/11 (27%)	2/4 (50%)
	Liten betydelse	15/56 (27%)	10/37 (27%)	5/19 (26%)	10/38 (26%)	5/15 (29%)	0 (0%)	11/48 (23%)	4/8 (50%)	2/8 (25%)	3/14 (21%)	7/18 (39%)	2/11 (18%)	1/4 (25%)
	Viss betydelse	21/56 (38%)	14/37 (38%)	7/19 (37%)	14/38 (37%)	5/15 (35%)	2/3 (67%)	18/48 (38%)	3/8 (38%)	2/8 (25%)	8/14 (7%)	6/18 (33%)	4/11 (36%)	1/4 (25%)
	Stor betydelse	3/56 (5%)	2/37 (5%)	1/19 (5%)	3/38 (8%)	0 (0%)	0 (0%)	3/48 (6%)	0 (0%)	1/8 (13%)	0 (0%)	0 (0%)	2/11 (18%)	0 (0%)
	Mycket stor betydelse	1/56 (2%)	1/37 (3%)	0 (0%)	1/38 (3%)	0 (0%)	0 (0%)	1/48 (2%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1/18 (6%)	0 (0%)
(7) Jag har valt fördjupningsriktning som jag bedömer kan ge mig goda/bäst jobbmöjligheter och god/bäst lönartrömmen i yrken kända till min fördjupningsriktning. (n = 55)	Ingen betydelse alls	6/55 (11%)	4/37 (11%)	2/18 (11%)	5/38 (13%)	1/15 (7%)	0 (0%)	5/47 (11%)	1/8 (13%)	1/8 (13%)	1/14 (7%)	1/18 (6%)	1/11 (9%)	1/4 (25%)
	Liten betydelse	10/55 (18%)	6/37 (16%)	4/18 (22%)	9/38 (24%)	0 (0%)	1/2 (50%)	7/47 (15%)	3/8 (38%)	4/8 (50%)	3/14 (21%)	0 (0%)	3/11 (27%)	0 (0%)
	Viss betydelse	10/55 (18%)	6/37 (16%)	4/18 (22%)	4/38 (11%)	6/15 (40%)	0 (0%)	9/47 (20%)	1/8 (13%)	3/8 (38%)	2/14 (14%)	2/18 (11%)	3/11 (27%)	0 (0%)
	Stor betydelse	18/55 (33%)	12/37 (32%)	6/18 (33%)	12/38 (32%)	5/15 (33%)	1/2 (50%)	17/47 (36%)	1/8 (13%)	0 (0%)	7/14 (50%)	8/18 (44%)	1/11 (9%)	2/4 (50%)
	Mycket stor betydelse	11/55 (20%)	9/37 (24%)	3/18 (17%)	8/38 (21%)	3/15 (20%)	0 (0%)	9/47 (19%)	2/8 (25%)	0 (0%)	1/14 (1%)	7/18 (39%)	3/11 (27%)	1/4 (25%)
(8) Jag har valt fördjupningsriktning på basis av den ger pengar och möjligheter att jobba med egna idéer. (n = 55)	Ingen betydelse alls	10/55 (18%)	7/36 (19%)	3/19 (16%)	6/37 (16%)	3/15 (20%)	1/3 (33%)	8/47 (17%)	2/8 (17%)	0 (0%)	2/14 (14%)	4/17 (20%)	4/11 (36%)	0 (0%)
	Liten betydelse	13/55 (24%)	5/36 (14%)	8/19 (42%)	8/37 (22%)	5/15 (33%)	0 (0%)	12/47 (26%)	1/8 (8%)	3/9 (33%)	1/14 (7%)	5/17 (29%)	3/11 (27%)	1/4 (25%)
	Viss betydelse	9/55 (16%)	9/36 (25%)	0 (0%)	7/37 (19%)	2/15 (13%)	0 (0%)	7/47 (15%)	2/8 (17%)	0 (0%)	3/14 (21%)	4/17 (20%)	1/11 (9%)	1/4 (25%)
	Stor betydelse	19/55 (35%)	13/36 (36%)	6/19 (32%)	13/37 (35%)	4/15 (27%)	2/3 (67%)	16/47 (34%)	3/8 (25%)	5/9 (56%)	6/14 (43%)	4/17 (20%)	3/11 (27%)	1/4 (25%)
	Mycket stor betydelse	4/55 (7%)	2/36 (6%)	2/19 (11%)	3/37 (8%)	1/15 (7%)	0 (0%)	4/47 (9%)	0 (0%)	1/9 (22%)	2/14 (14%)	0 (0%)	0 (0%)	1/4 (25%)
(9) Jag har valt fördjupningsriktning på basis av (dug) löngångston. (n = 55)	Ingen betydelse alls	9/55 (16%)	6/37 (16%)	3/18 (17%)	7/38 (18%)	2/15 (13%)	0 (0%)	8/47 (17%)	1/8 (13%)	1/8 (13%)	3/14 (21%)	2/18 (11%)	2/11 (18%)	1/4 (25%)
	Liten betydelse	16/55 (29%)	12/37 (32%)	4/18 (22%)	11/38 (29%)	5/15 (33%)	0 (0%)	13/47 (28%)	3/8 (38%)	5/8 (63%)	4/14 (29%)	6/18 (33%)	1/11 (18%)	0 (0%)
	Viss betydelse	23/55 (42%)	15/37 (41%)	8/18 (44%)	15/38 (40%)	6/15 (40%)	2/2 (100%)	20/47 (43%)	3/8 (38%)	2/8 (25%)	7/14 (50%)	5/18 (28%)	6/11 (55%)	3/4 (75%)

(10) Jag har valt fördjupningsriktning på basis av god löneutveckling över tid. Jag har valt fördjupningsriktning på basis av god löneutveckling över tid. (n = 52)	Stor betydelse	6/55 (11%)	4/37 (11%)	2/18 (11%)	5/38 (13%)	1/15 (7%)	0 (0%)	5/47 (11%)	1/8 (13%)	0 (0%)	0 (0%)	4/18 (22%)	2/11 (18%)	0 (0%)
	Mycket stor betydelse	1/55 (2%)	0 (0%)	1/18 (6%)	0 (0%)	1/15 (7%)	0 (0%)	1/47 (2%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1/18 (6%)	0 (0%)	0 (0%)
	Ingen betydelse alls	10/52 (19%)	6/34 (18%)	4/18 (22%)	7/34 (21%)	3/16 (19%)	0 (0%)	9/44 (20%)	1/8 (13%)	1/8 (13%)	4/13 (31%)	2/16 (13%)	2/11 (18%)	1/4 (25%)
	Liten betydelse	7/52 (13%)	4/34 (12%)	3/18 (17%)	5/34 (15%)	1/16 (6%)	1/2 (50%)	6/44 (14%)	1/8 (13%)	3/8 (38%)	2/13 (15%)	0 (0%)	1/11 (9%)	1/4 (25%)
	Viss betydelse	19/52 (37%)	15/34 (44%)	4/18 (22%)	14/34 (42%)	4/16 (25%)	1/2 (50%)	17/44 (39%)	2/8 (25%)	3/8 (38%)	5/13 (39%)	6/16 (38%)	3/11 (28%)	2/4 (50%)
(11) Jag har valt fördjupningsriktning på basis av att yrken känns till den lärdatar, utmanande och inspirerande arbetsvårigheter. (n = 54)	Stor betydelse	14/52 (27%)	7/34 (21%)	7/18 (39%)	8/34 (24%)	6/16 (38%)	0 (0%)	10/44 (23%)	4/8 (50%)	1/8 (13%)	2/13 (15%)	6/16 (38%)	5/11 (45%)	0 (0%)
	Mycket stor betydelse	2/53 (4%)	2/34 (6%)	0 (0%)	0 (0%)	2/16 (13%)	0 (0%)	2/44 (5%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	2/16 (13%)	0 (0%)	0 (0%)
	Ingen betydelse alls	3/54 (6%)	2/35 (6%)	1/19 (5%)	2/38 (5%)	1/15 (7%)	0 (0%)	2/46 (4%)	1/8 (13%)	0 (0%)	1/14 (7%)	1/18 (6%)	1/10 (10%)	0 (0%)
	Liten betydelse	3/54 (6%)	2/35 (6%)	1/19 (5%)	2/38 (5%)	1/15 (7%)	0 (0%)	3/46 (7%)	0 (0%)	1/8 (13%)	1/14 (7%)	1/18 (6%)	0 (0%)	0 (0%)
	Viss betydelse	14/54 (26%)	9/35 (26%)	5/19 (26%)	11/38 (29%)	3/15 (20%)	0 (0%)	11/46 (24%)	3/8 (38%)	0 (0%)	3/14 (21%)	7/18 (39%)	3/10 (30%)	1/4 (25%)
(12) Jag har valt fördjupningsriktning på basis av att jag redan har god förmåga/erfarenhet/kompetens/kunnen till yrken relaterade till fördjupningsriktningen. (n = 56)	Stor betydelse	22/54 (41%)	17/35 (48%)	5/19 (26%)	18/38 (47%)	4/15 (27%)	1/1 (100%)	20/46 (43%)	2/8 (25%)	3/8 (38%)	8/14 (57%)	5/18 (28%)	4/10 (30%)	2/4 (50%)
	Mycket stor betydelse	12/54 (22%)	5/35 (14%)	7/19 (37%)	6/38 (16%)	6/15 (40%)	0 (0%)	10/46 (22%)	2/8 (25%)	4/8 (50%)	1/14 (7%)	4/18 (22%)	2/10 (20%)	1/4 (25%)
	Ingen betydelse alls	8/56 (14%)	6/37 (16%)	2/19 (11%)	5/38 (13%)	3/14 (21%)	0 (0%)	7/48 (15%)	1/8 (13%)	0 (0%)	4/14 (29%)	2/18 (11%)	2/11 (18%)	0 (0%)
	Liten betydelse	18/56 (32%)	10/37 (27%)	8/19 (42%)	13/38 (34%)	4/14 (29%)	1/2 (50%)	15/48 (31%)	3/8 (38%)	3/9 (33%)	5/14 (36%)	5/18 (28%)	4/11 (36%)	1/4 (25%)
	Viss betydelse	17/56 (30%)	11/37 (20%)	6/19 (32%)	13/38 (34%)	4/14 (29%)	0 (0%)	14/48 (29%)	3/8 (38%)	2/9 (22%)	3/14 (21%)	9/18 (50%)	2/11 (18%)	14 (25%)
(13) Jag har valt fördjupningsriktning på basis av att det råder samklang mellan min utbildning och yrket på grund av att jag har utbildning inom yrket på grund av att jag har utbildning inom yrket och frågor och svar har hjälpt mig att förstå yrket. (n = 56)	Stor betydelse	9/56 (16%)	6/37 (30%)	3/19 (16%)	5/38 (13%)	3/14 (21%)	1/2 (50%)	8/48 (17%)	1/8 (13%)	4/9 (44%)	1/14 (7%)	1/18 (6%)	3/11 (27%)	0 (0%)
	Mycket stor betydelse	4/56 (9%)	4/37 (11%)	0 (0%)	2/38 (5%)	2/14 (14%)	0 (0%)	4/48 (8%)	0 (0%)	0 (0%)	1/14 (7%)	1/18 (6%)	0 (0%)	2/4 (50%)
	Ingen betydelse alls	13/56 (23%)	8/37 (22%)	5/19 (26%)	10/38 (26%)	3/14 (21%)	0 (0%)	11/48 (23%)	2/8 (25%)	0 (0%)	3/14 (21%)	5/18 (28%)	5/11 (45%)	0 (0%)
	Liten betydelse	14/56 (25%)	10/37 (27%)	4/19 (21%)	12/38 (32%)	2/14 (14%)	0 (0%)	12/48 (25%)	2/8 (25%)	4/9 (25%)	5/14 (36%)	1/18 (6%)	4/11 (36%)	0 (0%)
	Viss betydelse	13/56 (23%)	7/37 (19%)	6/19 (32%)	8/38 (21%)	4/14 (29%)	1/2 (50%)	11/48 (23%)	2/8 (25%)	2/16 (13%)	3/14 (21%)	7/18 (39%)	1/11 (9%)	0 (0%)

	Stor betydelse	8/56 (14%)	5/37 (14%)	3/19 (16%)	6/38 (16%)	2/14 (14%)	0 (0%)	7/48 (15%)	1/8 (13%)	3/16 (19%)	1/14 (7%)	4/18 (22%)	1/11 (9%)	0 (0%)
	Mycket stor betydelse	8/56 (14%)	7/37 (19%)	1/19 (5%)	2/38 (5%)	3/14 (21%)	1/2 (50%)	7/48 (15%)	1/8 (13%)	1/16 (6%)	2/14 (14%)	2/18 (13%)	0 (0%)	1/1 (100%)

Bilaga 3. Svar som angivits på öppna rader

Fråga 7. Andra faktorer som har påverkat mig i mitt val:

- ”Det begränsade antal inriktningar.”
- ”Möjlighet till utbyt, tog plats.”
- ”Aktuell i samhället och världen samt för utveckling i framtiden.”

Fråga 9. Här kan du skriva om sådant som du anser varit i samband med ditt val av fördjupningsinriktning som inte täcks in i de frågor vi ställer.

- ”Distansundervisningen har påverkat mitt val genom att jag kommer få en ny klass som jag inte känner och antagligen inte kommer lära känna. Därför kul att välja något med en kompis.”
- ”Fördjupning är aktuellt och viktigt i samhället och världen nu även kommer försätta vara det på framtiden.”
- ”Intressanta och kompetenta lärare, samt intressanta delkurser innan kandidatarbetet.”

Bilaga 4. Enkät

Hej!

Vi är två studenter som läser företagsekonomi på Handelshögskolan i Göteborg. Nu skriver vi kandidatuppsats och behöver din hjälp för att kunna genomföra vår undersökning!

Denna enkät ämnar att undersöka påverkan av den pågående digitaliseringsutvecklingen på studenters val av fördjupningsinriktning.

Enkäten tar ca. 2–3 minuter att besvara. Dina svar är självklart anonyma. Inkomna svar redovisas endast aggregerat och aldrig separat för vad en student svarar. Det finns inga möjligheter att identifiera vad en student har svarat på något fråga.

Bland de som deltar i undersökningen lottar vi ut två stycken Marabou Aladdin chokladaskar.

Med digitalisering menar vi användning av digitala tekniker såsom big data, artificial intelligence (AI), business intelligence (BI) och data science för att förändra/effektivisera processer/aktiviteter och förändra/förnya affärsmodeller/strategier i organisationer.

Tack på förhand för ditt deltagande!

1. Vänligen ange genus:

- Kvinna
- Man
- Ickebinär
- Osäker
- Vill ej svara

2. Vänligen ange din ålder:

3. Har du gymnasieutbildning från ett annat land än Sverige?

- Ja
- Nej

4. Vilken fördjupningsinriktning har du valt?

- Marknadsföring
- Management (Organisation)
- Redovisning
- Industrial and Financial Management
- Corporate Sustainability
- International business
- Utvecklingsekonomi
- Miljöekonomi
- Policyutvärdering
- Finansiell ekonomi
- Logistik
- Annan fördjupningsinriktning, nämligen:

5. Har den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker påverkat ditt val av fördjupningsinriktning på kandidatnivå? Om du svarar ja, fortsätt med fråga 6. Om du svarar nej, gå till fråga 7.

- Ja
- Nej

6. Om du svarade ja på fråga 5, ange i vilken utsträckning du instämmer i nedanstående påståenden avseende DITT val av fördjupningsinriktning. Vänligen besvara samtliga påståenden.

	Instämmer inte alls	Instämmer i liten grad	Instämmer i viss grad	Instämmer i stor grad	Instämmer i mycket stor grad
Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker skapar nya arbetsmöjligheter/karriärmöjligheter inom yrken knutna till den fördjupningsinriktningen jag har valt.	☐	☐	☐	☐	☐
Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker medför eller kan medföra att arbetsuppgifter förenklas eller på andra sätt förändras i en, i min mening, negativ riktning (t.ex. på sätt som inte står i samklang med min utbildningskompetens och/eller eventuell arbetslivserfarenhet) inom yrken som är knutna till fördjupningsinriktningar jag har valt bort.	☐	☐	☐	☐	☐
Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker är så pass komplicerad/svårförstådd inom yrken relaterade till en viss/vissa fördjupningsinriktningar att jag därför har valt bort en viss/vissa av dem.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har så pass god kunskap om den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker att jag tror att den kan utgöra en konkurrensfördel för mig när det gäller t.ex. karriärmöjligheter och löneutveckling inom yrken knutna till den fördjupningsinriktning jag har valt.	☐	☐	☐	☐	☐
Den pågående utvecklingen inom digitalisering och av digitala tekniker bidrar till en allmänt positiv utveckling inom yrken knutna till den fördjupningsinriktning jag har valt.	☐	☐	☐	☐	☐
Annan faktor/omständighet relaterad till digitalisering: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	☐
Annan faktor/omständighet relaterad till digitalisering: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	☐
Annan faktor/omständighet relaterad till digitalisering: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	☐

7. Om digitaliseringen inte har påverkat ditt inriktningsval ange hur betydelsefulla följande faktorer/omständigheter har varit för ditt val av fördjupningsinriktning. Vänligen besvara samtliga faktorer/omständigheter.

	Ingen betydelse alls	Liten betydelse	Viss betydelse	Stor betydelse	Mycket stor betydelse
Jag har eget intresse för					
Jag har eget intresse för fördjupningsinriktningen och har valt fördjupningsinriktning på egen hand.	☐	☐	☐	☐	☐
Mina föräldrar har påverkat mig.	☐	☐	☐	☐	☐
Mina vänner har påverkat mig.	☐	☐	☐	☐	☐
Studievägledare har påverkat mig.	☐	☐	☐	☐	☐
Studenter som nu läser eller tidigare har läste min fördjupningsinriktning har påverkat mig.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har valt fördjupningsinriktning på basis av den social status som yrken knutna till fördjupningsinriktningen ger.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har valt fördjupningsinriktning som jag bedömer kan ge mig goda/bäst jobb-möjligheter och god/bäst karriär inom yrken knutna till min fördjupningsinriktning.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har valt fördjupningsinriktning på basis av den ger frihet och möjligheter att jobba med egna idéer.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har valt fördjupningsinriktning på basis av (hög) ingångslön.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har valt fördjupningsinriktning på basis av god löneutveckling över tid.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har valt fördjupningsinriktning på basis av att yrken knutna till den innefattar utmanande och inspirerande arbetsgivaruppgifter.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har valt fördjupningsinriktning på basis av att jag redan har god förmåga/erfarenheter/kompetens knuten till yrken relaterade till fördjupningsinriktningen.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har valt fördjupningsinriktning på basis av att det råder samklang mellan min övertygelse om/syn på hållbarhetssträvanden, -utmaningar och -frågor och hur hållbarhet adresseras/arbetas med i yrken relaterade till den fördjupningsinriktning jag har valt.	☐	☐	☐	☐	☐
Annan faktor som har påverkat mig i mitt val:	☐	☐	☐	☐	☐
<input type="text"/>					

8a. Har du på grund av digitalisering/digitaliseringsutvecklingen valt bort någon/några fördjupningsinriktningar som du egentligen skulle vilja läsa framför den fördjupningsinriktning du faktiskt har valt? Om du svarar ja, fortsätt med fråga 8b. Om du svarar nej, gå till fråga 9.

- Ja
- Nej

8b. Om du svarade ja på fråga 8, vilken/vilka fördjupningsinriktningar har du valt bort?

- Marknadsföring
- Management (Organisation)
- Redovisning
- Industrial and Financial Management
- Corporate Sustainability
- International business
- Utvecklingsekonomi
- Miljöekonomi
- Policyutvärdering
- Finansiell ekonomi
- Logistik
- Annan fördjupningsinriktning, nämligen:

9. Här kan du skriva om sådant som du anser varit viktigt i samband med ditt val av fördjupningsinriktning som inte täcks in i de frågor vi ställer.

Tack för att du tog dig tid att besvara frågorna! Om du vill ha en kopia av den färdiga uppsatsen eller har frågor, vänligen kontakta oss på: gushanobe@student.gu.se eller gusmekoka@student.gu.se